

* HELE VERDEN I SKOLE *

LÆSERAKETTEN

2009

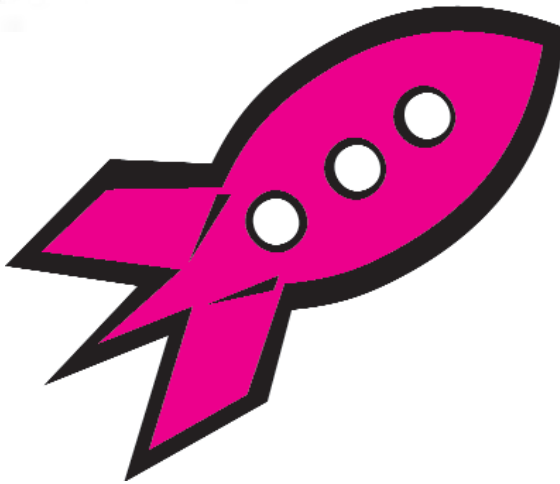

MOZAMBIQUE

Ibis
Uddannelse skaber udvikling

LÆSERAKETTEN

2009

Hele Verden i Skole

Alle børn har ret til uddannelse.

IBIS vil gerne være med til at sikre,
at alle børn i verden kommer i skole.

Når du læser de gode historier i LæseRaketten,
er du med til at sætte fokus på, at alle
har ret til uddannelse.

LæseRaketten 2009

1. oplag

© Forfattere, illustratører, fotografer og IBIS

ISBN: 978-87-87804-33-2

En særlig tak til forfattere og illustratører, som har stillet deres materiale gratis til rådighed. Desuden tak til grafisk designer Peter Waldorph og redaktørerne Thomas Bo Thomsen og Marianne Vestergaard.

Indholdet i LæseRaketten 2009 er udelukkende IBIS' og forfatternes ansvar og kan på ingen måde ses som et udtryk for donorerers eller sponsorerers synspunkter.

LæseRaketten 2009 er udgivet med støtte fra: Dansk lærerforenings Forlag A/S, Norhaven A/S, Danida, Center for Undervisningsmidler og Den Europæiske Union (EU).

Redaktion

Helle Gudmandsen/IBIS, Thomas Bo Thomsen og Marianne Vestergaard

Redaktionsgruppe

Maria Kristiansen, Birgit Hansen,

Hanne Selnæs og Dorthe Nielsen

Grafisk tilrettelæggelse:

Peter Waldorph, Oktan – grafisk servicestation

Omslagsfotos: Hanne Selnæs

Tryk: Norhaven A/S, Viborg

Printed in Denmark

Kopiering til undervisningsbrug er tilladt med kildehenvisning.

Distribution:

IBIS

Nørrebrogade 68b

2200 København N

Tlf.: 3535 8788

www.ibis.dk

Indhold

Velkommen til LæseRaketten	5
Fakta om Mozambique	8
HØJTLÆSNING	
Reginatu flytter til hovedstaden	11
Krudt og ugler	15
AF METTE MOU JENSEN	
Sneglen og impalaen	28
OVERSAT AF LISBETH DINA JENSEN	
TRIN 1	
Shaida fra Den Glade Skole	30
Jakke, madpakke og sværd	37
AF JENS KOVSTED	
Politiker for en dag	46
TRIN 2	
Eliseu på markedet	49
Pigepatruljen	53
AF SYNNE GARFF	

Den Glade Skole	67
En teenageverden til forskel	75
Indsamling til Den Glade Skole i Mozambique	82
Stop børnearbejde	85

TRIN 3

Læreren gjorde Rosalina gravid	89
Farvel til barndommen	93
Læs for mig	97
AF LENE KAABERBØL	
Uddannelse for Alle	103
Sidste års kampagne	106
Forfattere og illustratører	109

Velkommen til LæseRaketten 2009

Vidste du, at 75 millioner børn ikke går i skole, fordi de enten må arbejde, eller fordi der er for langt til den nærmeste skole? Og vidste du, at i mange lande frygter børn at gå i skole, fordi de er bange for læreren; og at de derfor sidder stille uden at sige et ord hele skoledagen igennem?

IBIS er en organisation, der arbejder for, at alle børn i verden kommer i skole. Samtidig arbejder IBIS for at skabe skoler, hvor børn føler sig trygge, hvor de har lyst til at være og lyst til at lære!

IBIS har i år besøgt børn i Mozambique. Vi har besøgt børn, som ikke går i skole, børn, som er bange for at gå i skole, og børn, som går i Den Glade Skole, som IBIS støtter.

I LæseRaketten kan du læse om børnene fra Mozambique og opleve, hvordan de lever, og hvilke drømme de har om fremtiden. Du kan læse om forskelle og ligheder fra dit eget liv i Danmark.

Igen i år har kendte danske børnebogsforfattere skrevet fantasifulde og tankevækkende historier til LæseRaketten. Her er historien om en dreng og hans seje mor med sværd, historien om en pigebande på mission og en alvorlig historie om

drengen, som læser højt for sin far, da faderen ikke kan læse.
Endelig kan du igen i år møde Sibi-fuglen, som har været i
Mozambique.

IBIS håber, I med LæseRaketten vil læse, diskutere og have
holdninger til, hvad en god skole er, og hvorfor alle har ret
til at komme i skole.

Vi håber også, at I vil støtte børnene i Mozambique, så de kan
komme i Den Glade Skole.

Rigtig god læselyst!

Helle Gudmandsen
Hele Verden i Skole
IBIS

Fakta om Mozambique

Mozambique er et land i det sydlige Afrika med omkring 20 millioner indbyggere. Næsten halvdelen af landets befolkning er børn under 15 år. Ikke alle går i skole, men tallet stiger hvert år. I 2006 gik 76 procent af børnene i skole. Der er flere drenge end piger i skolerne. Mange voksne har aldrig gået i skole. Derfor kan hver tredje kvinde over 15 år i dag hverken læse eller skrive.

Fattigdom

Mozambique er et af de fattigste lande i verden. Men udviklingen har været positiv i de senere år. I 2001 levede cirka 70 procent af befolkningen under fattigdomsgrænsen. I 2008 er tallet faldet til 54 procent.

Levealder

I gennemsnit lever en mozambikaner 42 år, mens en dansker i snit bliver 78 år. I Japan, som har verdens højeste middellevialder, bliver mennesker i gennemsnit 83 år.

Byer

Hovedstaden hedder Maputo. Her bor næsten en million mennesker. Andre større byer er Beira med 300.000 indbyggere og Nampula med 250.000.

Vil du vide mere om Mozambique, så besøg www.ibis.dk/verdeniskole

STØRRELSE

Mozambique er næsten 18 gange større end Danmark. Landet dækker et areal på lidt over 800.000 km².

SPROG

Fra 1500 til 1975 var Mozambique en portugisisk koloni. Derfor er det officielle sprog portugisisk. Næsten al undervisning foregår stadig på portugisisk.

AFRIKA

STYRE

Kort tid efter Mozambique blev selvstændigt i 1975, udbød en borgerkrig, som varede indtil 1992. Landet styres i dag som en republik. Der er valg til parlamentet hvert femte år.

Reginatu flytter til hovedstaden

TEKST: HANNE SELNÆS

FOTO: LOTTE ÆRSØE

Husker du Reginatu fra Sierra Leone? Da hun kom i skole for første gang, var hun allerede 10 år. Det var IBIS-projektet En Ny Fremtid, som fik hende i skole. Før var hun børnearbejder hos sin tante. Hendes historie var med i Læse-Raketten 2008.

Da vi først skrev om Reginatu, havde hun gået i skole i et år. Nu er hun blevet 12 år og går stadig i skole. Selvom hun kun har gået i skole i to år, er hun nu så dygtig, at hun er rykket op i 5. klasse.

Sidste sommer blev hendes forældre skilt. Derfor flyttede hun med sin mor fra provinsbyen Koidu til hovedstaden Freetown, hvor hun nu går i skole. Hun kan bedst lide engelsk og matematik, men hun elsker også at lege fangeleg og spille bold med de andre børn.

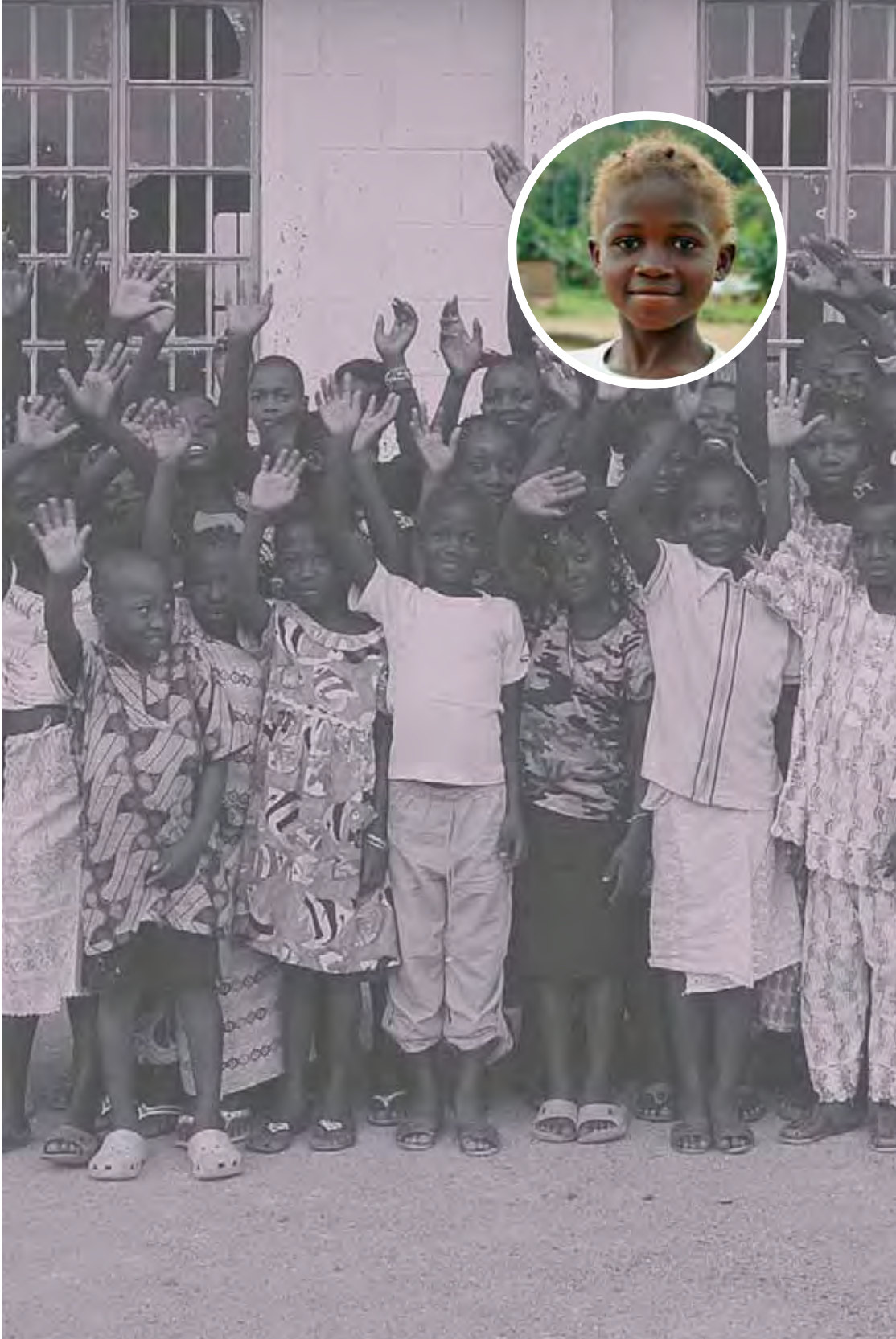
Da Reginatu boede i Koidu, hjalp hun sin mor med at sælge hjemmeblandet hårshampoo på markedet og drømte om at blive lærer. I dag har hun større planer. Først vil Reginatu være lærer, og så vil hun uddanne sig videre som sygeplejerske.

Når Reginatu bliver sygeplejerske, vil hun helst arbejde på en sundhedsklinik i en landsby, hvor der er mange sygdomme.

Hun vil fortælle kvinderne i landsbyen, hvad de skal gøre for at undgå, at deres børn bliver så syge, at de dør. I fattige lande som Sierra Leone dør hvert fjerde barn, før det fylder fem år. Børnene dør af sygdomme som malaria og diarré, som man nemt kan undgå, hvis man ved noget om sundhed.

Reginatu er blot et af de børn, som danske skoleelever har været med til at give en uddannelse gennem projektet En Ny Fremtid. Sidste år indsamlede elever i Danmark, Sydslesvig og Grønland over 1 million kroner, som har sikret skolegang til 3000 børn og efteruddannelse af 75 lærere i Sierra Leone.

Krudt og ugler

AF METTE MOU JENSEN

ILLUSTRERET AF TRINE SKOVMAND

»Ej, hvor hyggeligt. De leger stopdans i dag,« tænkte Sibi ved sig selv, da han fløj over skolegården ved Den Glade Skole. Både elever og lærere stod samlet i skolegården i det, der mest af alt mindede om en stor forstenet masse, og Sibi blev hurtigt klar over, at det slet ikke var stopdans, de havde gang i. Han fik hurtigt bremset sine røde vingers bevægelse mod vinden, vendte næbet i retning af taget på skolens kontor og styrt-dykkede ned mod det. Da Sibis fødder nåede tagets ujævne underlag, var han på nippet til at fyre en næbbet bemærkning af. Men han nåede at bide ordene i sig ved lyden af skoleinspektørens stemme:

»Jeg beklager, men jeg har dårlige nyheder. Vi bliver desværre nødt til at lukke skolen i et stykke tid. Glæden er forsvundet, og uden glæde og lykke dur skolen ikke. Skolen åbner først igen, når glæden er tilbage. Farvel så længe.«

Inspektør Ellevilds ord efterlod både elever og lærere, som var de forstenede. Selv Sibi blev helt paf, og han tog sig selv i at stå med halvåbent næb og bare stirre ned på den statue-lignende masse af elever. Han kunne næsten ikke tro, hvad han hørte. Godt nok havde der ikke været det samme liv og den samme glæde at spore på Den Glade Skole det sidste stykke tid, men at det stod så slemt til, at inspektør Ellevild var nødt til at lukke skolen, det havde Sibi ikke regnet med.

Sibi, som var lidt af en superfugl, var altid hurtig på aftrækkeren med en god idé, og i samme sekund, som han fik øje på en bestemt elev, var han ikke et sekund i tvivl. »Mosam Big og jeg klarer ærterne. Op med humøret, den klarer vi,« røg det ud af Sibi, mens hans blik var rettet mod den lange, ranglede giraf, Mosam, som ragede op over alle andre. Sibi vidste lige så vel som alle andre på skolen, at Mosam ikke var den største bog-nasker. Mosam var en af de elever, som de andre lavede sjov med, fordi de syntes, han var lidt underlig. Han havde altid hvide handsker på, og så var han sådan lidt af et habitdyr, der altid havde noget mærkeligt sort tøj på, lidt a la en gammel slidt campinghabit. Desuden var han en rigtig prins pilfinger, som altid sad og rodede med ting og sager i timerne, og uanset hvad lærerne spurgte ham om, svarede han altid: »I'm Big, Mosam Big«.

Og som om det ikke var nok, fulgte han i frikvartererne enten efter de andre, eller også sneg han sig rundt langs skolens betongrå vægge, som om han skulle undgå at blive set. Faktisk var Sibi en af de få, der ikke var i tvivl om Mosams evner.

Mens klumpen af elever og lærere så småt begyndte at gå i opløsning, lettede Sibi fra taget og fløj ned og plantede sine små fuglefodder på Mosams benede girafryg. »Hva, trår du enligt du har gang i, Sibi?« spurgte Mosam Sibi i en noget bebrejdende tone. Mosam fortsatte: »Det ka godt vær, at jæ lader, som om at jæ er såen Djæmes Bånd, men jæ leger jo bare, at jeg udspegonerer folk, for jæ er jo ikke andet end en dum andefabet, eller hva det nu hædder, som ikke ka nåed som helst.« Sibi var såmænd godt klar over, at Mosam hverken kunne læse eller skrive, men han var overbevidst om, at han og Mosam sammen kunne få glæden tilbage til Den Glade Skole!

Siden han var helt lille, havde Mosam hjulpet sin far med at opklare forskellige gåder og mysterier, og Sibi vidste, at det eneste Mosam gik og ventede på, var den dag, hvor Mosams far ville tage ham med på en af sine hemmelige missioner. Mosams far, hr. Big, var nemlig egnens bedste dørspion, og han var ekspert i at opklare sager ved at lytte ved døre og kigge gennem nøglehuller. Sibi havde hørt flere sige, at det eneste, hr. Big kunne løse, var begynder-sudokuer. Men Sibi var sikker på, at hr. Big havde lært Mosam et hav af fif og fiduser, som kunne hjælpe dem i deres forsøg på at genfinde glæden.

Det lykkedes Sibi at overtale Mosam til at gå med på idéen, og det varede derfor heller ikke mange girafskridt, inden Sibi og Mosam nåede frem til det højhus, hvor Mosam boede sammen med resten af sin familie. Et højhus, hvor der var akkurat så højt til loftet, at familien Bigs langlemmede girafkroppe

kunne være der. Mosam styrede direkte mod den faldefærdige kældertrappe – med Sibi lige i hælene. Der var mørkt og skummelt, og der lugtede en lille smule af Zoologisk Have. Sibi fulgte ufortrødent efter Mosam, som med bittesmå skridt listede sig næsten lydløst ned ad kældertrappen. Sibi kiggede

ned i rummet, hvor han kunne ane en stor sort skikkelse. Det var hr. Big, som stod og strakte hals, så han kunne se gennem nøglehullet på den gigantiske dør, der befandt sig midt i kælderrummet. Det var lidt ligesom, når troldmænd eller spåkoner stirrer ind i deres spåkugler; her var det blot en langhalset giraf, som kiggede ind gennem et højtsiddende nøglehul. Da Sibi og Mosam nåede det knirkende trin midt på trappen, lød der pludselig en hård og streng stemme, som fik Sibis hjerte til at flyve helt op i halsen på ham. »Krudt og ugler, de støber kugler,« var det eneste, der blev sagt, og Mosam gjorde straks tegn til Sibi om at vende om og gå op ad trappen igen.

»Sikke venlig din far er,« udbrød Sibi med smil på næbbet, mens Mosam forsigtigt lukkede kælderdøren bag sig. »Mi far er såd og rar, men når han arbejder, ve han helst ik forstyrres,« svarede Mosam fornærmet. »Men skidt mæ det, jæ trår jæ har rajnet ud, hvad det dær med krudt, ugler og kugler betyder.« Sibi spærrede øjnene op og rynkede panden. Han havde ikke i sin vildeste fantasi troet, at hr. Bigs sludder om krudt og ugler kunne bruges til noget som helst, og mens Sibi endnu stod og så helt overrasket ud, begyndte Mosam at fortælle, hvad der var sket på Den Glade Skole det sidste stykke tid.

Mosam fortalte, at der pludselig en dag var dukket en lille buttet krudtugle op, som præsenterede sig som en vis frk. Krudt. Hun havde fortalt, at hun arbejdede som skolevildleder for Uglevisningsministeriet, og at hun var ekspert i de dersens nye læringsstile, som kunne få eleverne til at lære meget mere. Inspektør Ellevild blev ovenud begejstret over frk. Krudts besøg, for han vidste lige så vel som alle andre dyr, at ugler var ensbetydende med klogskab og visdom, så dem skulle man altid lytte til. Uden videre betænkning gav Ellevild frk. Krudt lov til at undervise både lærere og elever i den der nye metode, som skulle få dem til at lære mere.

Mosams brune girafpletter rynkede sig sammen, hver gang han nævnte frk. Krudts navn, og da han begyndte at fortælle om den musiktime, hvor frk. Krudt skulle undervise hans klasse, trak han klovene op for ørerne, for det mindede ham om, hvor hæsligt det lød, når de sang frk. Krudts sange. Ikke nok med at det lød hæsligt, sangenes indhold var også hæsligt, for de handlede om, at skolen skulle være et børnefængsel, hvor ingenting måtte være sjovt, og hvor man aldrig måtte vise, at man var glad. Og som om det ikke var nok, blev de også bombarderet med lektier. Faktisk fik de ikke mindre end 15 sange for, som de skulle lære udenad til næste gang, de havde musik. Og kunne de dem ikke, vankede der en straf, som ville få dem til at gå grædende hjem fra skole.

Inden Mosam nåede at fortælle mere, afbrød Sibi ham. »Sikke et hidsigt lokum hun er, hende frk. Krudt. Nu ved vi, at det er hende, der har stjålet glæden, men hvad gør vi så nu?« spurgte Sibi ivrigt. »Vi finder hænde, Sibi. Far sier altid, at det handler om at finne skurken først, og når skurken er fundet, så finner vi ud af, hvad vi så ska gøre. Vi skal nok finne hænde krudtuglen,« sagde Mosam med overbevisning i stemmen.

Han vendte om og begyndte at gå målrettet hen mod hoveddøren. Han trådte udenfor på den bare, røde jord, og kort efter satte han mulen ned mod jorden og begyndte at snuse undersøgende omkring som en anden sporhund. Efter kun tre snus vendte Mosam sine øjne i retning af Sibi med ordene: »Fåresten Sibi, så få lie nået annet kluns på, ik? Den postkasrøde fjerdragt der er jo ik særli spionagtig. Der står en kiste med nåed andet tøj lige inden for døren.«

Sibi gjorde, som han blev opfordret til, og da han havde fået iført sig en mindre opsigtsvækkende beklædning, gik han udenfor. Mosam gik stadig med mulen mod jorden, og det var helt tydeligt, at han allerede havde fået færtten af noget, der

ikke så ud til at lugte videre lækkert. Men i det mindste havde de nu et spor, som forhåbentlig kunne føre dem til den onde frk. Kruddt.

Efter at have fulgt sporet i lidt over en times tid, endte de ved det faldefærdige og mildest talt ildelugtende Hotel Dingletæer, hvor gamle, indtørrede ugletæer hang og dinglede ned fra tagrygningen. »Føj for den lede,« udbød Sibi, da de nåede hoveddøren til hotellet. »Der er vist en, der har blinket lige lovlig meget med det brune øje, hva? Sikke en gang limmer-

knas.« »Godt lugtet Sibi,« sagde Mosam og grinede. »Den gang limmerknas er lie nøjagtig dæ, dær har været sporet hele vagen. Frk. Krudt er næmli en af de krudtugler, der skyder med skarpt. Hun har faktisk krudt i røven, og hun smider den ene stinkbombe efter den anden. Hun prutter så det halve kan være nok, og som du også ka lugte, så må hun være et eller andet stæd hær på hotellet,« fortsatte Mosam med smil på mulen.

De sneg sig ind på hotellet. Indenfor førte sporet dem op ad en snørklet trappe og hen mod den dør og det nøglehul, hvorfra der spredte sig en hørmende maveorkan. Sibi rynkede næbbet over den fæle pruttelugt. Mosam derimod bukkede sin lange hals og lukkede det ene øje, så han med sit sigteøje kunne kigge ind gennem nøglehullet. Han spottede hurtigt frk. Krudt, som sad på kanten af en snusket seng. Hun holdt en mærkelig mørkegrå tingest i hånden, en diktafon var det vist. Det så ud, som om hun først koncentrerede sig om at lytte, så trykkede hun på en knap på den mørkegrå tingest, så sagde hun noget, og til sidst trykkede hun igen på knappen

og lyttede opmærksomt. Det var svært for Mosam at finde hoved og hale i det, frk. Krudt havde gang i, så han flyttede sig fra nøglehullet og gjorde plads, så Sibi kunne få sig et kig. Sibi blev overrasket over synet af uglen på den anden side af døren, for det var jo slet ikke en vildt fremmed ugle. Det var jo selveste frk. Dummernik. Frk. Dummernik var en helt almindelig krudtugle. Almindelig var måske så meget sagt, for hun var nemlig en af de meget få ugler, hvor elevatoren ikke gik til øverste etage. Hun var rettere sagt ikke en af de ugler, der havde opfundet krudtet. Sibi havde sågar hørt, at hun havde mistet forstanden som helt lille, da hun på mystisk vis var dumpet ned fra et træ og havde slået hovedet så voldsomt, at både forstanden og hukommelsen var røget sig en tur.

Noget andet, der var helt specielt for frk. Dummernik, var, som Mosam også havde fortalt, at hun var lettere utæt bagtil. Det undrede derfor ikke Sibi, at hun havde fået dæknævnet frk. Krudt. Sibi havde allerede nu en anelse om, hvad der var på færde inde i værelset hos frk. Krudt. For at være helt sikker lagde han siden af hovedet til døren og lyttede nysgerrigt.

Ud af tingesten på værelset lød der en bøs og mørk stemme: »Visdom og klogskab er for ugler og kun ugler. Skoler, hvor der går andre dyr end ugler, skal forpestes og laves til børnefængsler... hjernevaskerier ... kommafabrikker ... og slaveanstalter, hvor ingen har lyst til at være. Eleverne skal bombarderes med lektier, så de går grædende hjem fra skole, de skal lide, og ikke mindst skal de straffes, hvis de ikke gør, som der bliver sagt...« Sibi hørte nu frk. Krudts stemme gentage, hvad den bøse stemme netop havde sagt. Sibi behøvede ikke at høre mere, og han gjorde tegn til Mosam om at liste udenfor. På vej ned ad trappen blev Sibi opfyldt af harme. Han kendte udmærket godt den stemme, som havde lydt ud af diktafonen, og hvis ord frk. Krudt møjsommeligt havde gentaget. Den stemme tog man ikke fejl af; det var nemlig den væmmelige hr. Krigs. Hr. Krig var krudtuglernes leder, og Sibi havde flere gange hørt ham holde tale til krudtugleforsamlinger, hvor han tudede de andre uglers ører fulde med snak om, at uglens rolle som det klogeste dyr i verden var truet af skoler rundt omkring. Hr. Krig kunne altså ikke tolerere, at andre dyr skulle blive klogere end uglerne, og han havde derfor narret frk. Krudt til at ødelægge skolernes gode arbejde. Det havde sikkert ikke været spor svært at overtale frk. Krudt til at udføre det beskidte arbejde, for hvis der var en ting, man kunne vide sig sikker på, når det angik frk. Krudt, så var det, at hun var dødeligt forelsket i hr. Krig, og at hun ville gøre alt for at vinde hans kærlighed.

Sibi var godt klar over, at Mosam ikke havde den fjerneste idé om, hvem hr. Krig eller for den sags skyld frk. Dummernik egentlig var, så lige så snart de to kom uden for hotellet, forklarede han Mosam det hele. Det var tydeligt, at Mosam blev overrasket over historien om hr. Krig, men han udtænkte hurtigt en plan, som ville kunne stoppe frk. Krudt i hendes arbejde, og som ville kunne få glæden tilbage til Den Glade Skole og til alle de andre skoler, som glæden var forsvundet fra. Mosam hviskede sin plan til Sibi.

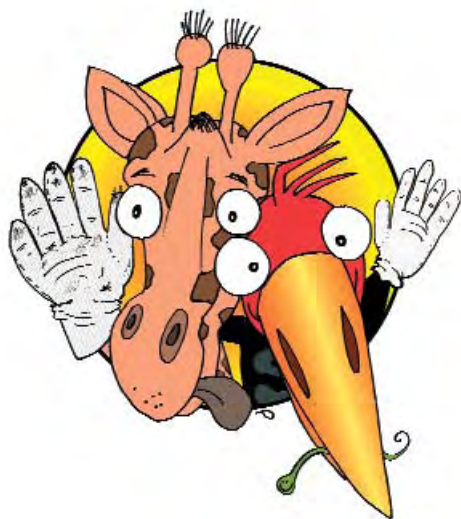
Næste morgen da frk. Krudt forlod hotellet, listede Sibi og Mosam efter hende. Hvad angik lugt, var det ikke den største fornøjelse, men de sneg sig alligevel efter hende helt hen til Kloge Skolen, hvor hun fløj op ad trappen, helt op til 2. sal, og gik ind i klasselokale 17. Sibi og Mosam gav hinanden en

lydløs high five og gik så hver til sit. Mosam gik ned i skolegården, mens Sibi ventede fem minutter, inden han bankede på døren ind til lokale 17 og råbte: »Frk. Krudt! Det er mig, hr. Krig. Læg diktafonen på katederet, og åbn så døren for mig. Jeg har noget, jeg skal spørge dig om.« Frk. Krudt blev ligbleg i ansigtet, hun fumlede diktafonen op af lommen og nærmest tabte den ned på katederet, inden hun fløj hen og åbnede døren. På den anden side af døren blev frk. Krudt mødt af Sibi, som havde klædt sig ud som hr. Krig. Frk. Krudt havde allerede formet næbbet som et trutnæb og lukket øjnene parat til at få et lille kys, men kys og kram blev der ikke noget af, for det eneste, Sibi ville, var at sige disse ord: »Mød mig på Hotel Dingletæer i aften klokken syv. Vi ses!« Al opmærksomhed var rettet mod Sibi og frk. Krudt, og eleverne i lokalet ænsede ikke, da Mosams girafmule bevægede sig ind af vinduet og

snappede diktafonen fra katederet. »Nu er missionen fuldført,« tænkte Sibi, da han på vej hen ad gangen lavede luftkys til frk. Krudt, som stadig stod i døråbningen med hjerter i øjnene.

Sibi og Mosam mødtes i skolegården til endnu en high five, hvis klask gav genlyd i de grå betonvægge. Sibi og Mosam vidste, at frk. Krudts dårlige hukommelse ville betyde, at hun ville glemme alt om aftalen med hr. Krig, og uden diktafonen ville hun heller ikke kunne huske, hvor hun var, eller hvad hendes mission var. Hun ville glemme alt. Fra nu af kunne det kun gå for langsomt med at komme tilbage og fortælle alt og alle, at frk. Krudt eller frk. Dummernik, som hun jo egentlig hed, slet ikke var ekspert i læringsstile, og at lærerne på Den Glade Skole, og på alle de andre skoler, bare skulle undervise eleverne, som de altid havde gjort. For hvis de gjorde det, ville glæden komme tilbage til skolerne med raket fart.

Sneglen og Impalaen

Fabel fra Mozambique

OVERSAT AF LISBETH DINA JENSEN
ILLUSTRERET AF MICHAEL PEDERSEN

En impala, der var meget stolt af, hvor smidig den var, og hvor hurtigt den kunne løbe, mødte en snegl og begyndte at tale nedsættende til den:

»Åh snegl, du er ikke i stand til at løbe. Hvor pinligt, du kan kun slæbe dig hen ad jorden.« Sneglen, der var kvik, besluttede sig for at vildlede impalaen og udfordrede den:

»Kom tilbage på søndag, så laver vi et væddeløb langs vejen, herfra og ned til floden.«

»Vil du løbe om kap med mig?« spurgte impalaen forundret. »Ok, jeg skal nok være der.«

Impalaen løb grinende bort, mens den tænkte, at sneglen måtte være skør, når den ville løbe om kap. Samtidig gik sneglen, som både kunne læse og skrive, fordi den havde gået i skole, i gang med at skrive et brev til alle sine sneglevenner,

som boede langs vejen ned til floden. I brevet sagde den til sine venner, at de næste søndag skulle gemme sig langs vejen og svare, hvis impalaen kaldte, når den kom løbende forbi:
»Her er jeg, det er mig, sneglen.«

Om søndagen mødtes impalaen med sneglen og sagde storgrinende:

»Lad os så løbe og se, hvem der kommer først ned til floden.«

Sneglen lod impalaen løbe af sted og gemte sig bag en busk. Impalaen løb, mens den indimellem råbte:

»Snegl, sneeegl, hvor er du?«

Og der var altid en af sneglens venner, som var tæt på og svarede:

»Her er jeg, det er mig, sneglen.«

Impalaen, som hver gang troede, at det var den samme snegl, løb hurtigere og hurtigere, men der var hele tiden en snegl, der kunne svare, når impalaen kaldte.

Det endte med, at impalaen faldt om af træthed og døde af udmattelse. Og sneglen vandt væddemålet, fordi den var klogere end impalaen og havde gået i skole med de andre snegle, der alle kunne læse og skrive. På den måde kunne de organisere sig og vinde over impalaen.

Shaida fra Den Glade Skole

TEKST OG FOTO: HANNE SELNÆS

Hej, jeg hedder Shaida. Jeg er ni år. Jeg bor i en lille by ude på landet. Vores huse er bygget af røde sten. De voksne laver mursten af den røde jord.

Kom med ind i min skole. Jeg går i 4. klasse. Vi synger og har det sjovt. Min lærer er flink. Jeg går i skole om eftermiddagen.

Det er sidste time. Vi har regning. Jeg må bruge fingrene til at regne ud, hvad $2 + 4$ bliver. Det næste regnestykke er svært. $10 + 6$ står der på tavlen. Først tegner jeg små streger på tavlen. Jeg tæller alle stregerne. Har jeg regnet rigtigt?

De andre børn klapper. Jeg har regnet rigtigt. Det var godt.

10 + 6

Her er min lille-søster. Hun kan godt lide at lege med det her rør. Der er en snor i, så man kan rulle med det. Vi er kun to børn i min familie.

Nu går jeg hjem til min mor. Min far er sygeplejerske. Han er ikke hjemme i dag.

Vil du se noget af mit tøj? Jeg har boet i en meget større by. Mit tøj er købt i byen.

Jeg savner byen. For der kunne man se fjernsyn. Det har vi ikke herude på landet. Det er heller ikke altid så sjovt at lege med de andre børn. De taler et sprog, jeg ikke forstår.

Min mor har vasket tøj. Det ligger til tørre på taget. Nu skal jeg skifte tøj. For jeg skal hjælpe til. Den pæne kjole bruger jeg kun i skolen.

Hver eftermiddag
går jeg ned til
floden og henter
vand.

Bagefter vasker jeg op.
Der er altid gæs og høns,
som går rundt og leder
efter noget at spise.

Det bliver snart mørkt.
Klokken syv skal jeg i
seng. Så kan jeg lave
lektier i morgen tidlig.
Godnat!

Jakke, madpakke og sværd

AF JENS KOVSTED

ILLUSTRERET AF CLAUDS RYE SCHIERBECK

Min mor var dum.

Altså... det var ikke fordi, hun var dum på samme måde som Lisa fra min nye klasse. Det var ikke på den måde, min mor var dum.

Det var heller ikke, fordi hun ikke kunne tænke. Mor vidste sikkert godt, hvordan man stavede til »buschauffør«. Hun vidste helt sikkert også, at fem plus otte er tretten, og at der ikke lever tigre i Afrika. Alt sådan noget vidste hun godt. Det var heller ikke på den måde, hun var dum.

Min mor var dum, fordi hun ikke troede på mig.

Hun var allerdummost den dag, jeg fortalte hende om uhyret. At jeg ikke kunne cykle i skole på grund af uhyret nede i skoven.

»Nåh,« sagde mor uden at se op. »Men spis nu færdig. Du kommer for sent i skole.«

Jeg rystede på hovedet. »Jeg kommer ikke for sent. Uhyret fanger mig. Og så er det altså din skyld!«

»Ja, ja, det snakker vi om i aften,« fortsatte mor og kiggede på sit ur. »Og husk din jakke og madpakke.«

»MOAR!« råbte jeg og skubbede min tallerken ind på bordet. »Jeg bliver ÆDT.«

Mor rejste sig og gik over til vasken med sin kop. »Det er okay – du behøver ikke spise mere, hvis du ikke er sulten. Men husk nu den madpakke ... og jakken. Og skynd dig lidt. Ellers kommer du for sent igen.«

Ti minutter senere stod jeg ude foran huset med cyklen. Støvregn og visne blade havde gjort fortovet fedtet og glat. Min ånde blev til små skyer, der forsvandt i mørket. Typisk november.

»Hva' så?« kvækkede en stemme bag mig. »Skal du stå der og hænge hele dagen, eller må man komme forbi?«

Jeg behøvede ikke engang at vende mig om. Det var vores nabo, fru Larsen. Hvorfor skulle den gamle heks altid komme vadende, hver gang jeg var ude på vejen? Havde hun ikke noget bedre at lave?

»Nej, jeg ... jeg kører nu,« mumlede jeg og vendte mig. Fru Larsens vorte på næsen var helt lyserød i kulden, og hendes grå hår stak ud under en grå, grim hue. Hun lignede faktisk en heks.

»Ja, det manglede da også bare,« sagde fru Larsen. »Man kan jo ikke stå og spærre vejen hele dagen, vel?«

Da jeg trillede ned ad vejen, slukkede gadelyset. Lidt for tidligt for det var stadig mørkt. Min mave var hård som en knytnæve, og jeg var helt tør i munden. Var uhyret der mon stadig ...?

Næste morgen prøvede jeg igen.

»Mor, du bliver altså nødt til at køre mig i skole. I går fik uhyret næsten fat i min cykel. Jeg vil ikke cykle i skole mere. Jeg vil ikke!«

»Ahvafornoget?« sagde mor. »Er cyklen flad? Hvorfor har du ikke sagt det?«

»Den er ikke flad!« råbte jeg. »Men jeg bliver flad, hvis jeg cykler i skole igen. Uhyret fanger mig.«

»Hold nu op,« sagde mor. »Vi har snakket om det, siden vi flyttede ind. Der findes ikke uhyrer – ikke i skabet, ikke ude i garagen og heller ikke nede i skoven.«

»Der var et uhyre i skabet,« sagde jeg. »Det stak bare af, da du kiggede. Det flyttede ud i garagen. Men det er ikke det samme, der bor nede i skoven. Det i skoven er større og meget farligere.«

»... Er der noget galt i skolen?« spurgte mor.

»Nej,« sagde jeg irriteret. Mor spurgte hele tiden, om det gik godt i den nye skole. Som om jeg ville fortælle hende, hvis det gik dårligt. Helt ærligt.

»Vi snakker om det i aften. Okay?« sagde mor og samlede tasken op fra gulvet. »Jeg lover at hjælpe, hvis det bliver ved. Og husk nu din jakke... og madpakken.«

Og så endte jeg igen ude på vejen. Fortovet var dækket af snavs, og kulden fik mine øjne til at løbe i vand.

»Står du nu der og hænger igen?« hvædede fru Larsen. »Du skulle hellere feje fortovet. Man ender jo med at falde og brække halsen.«

»Netop,« hviskede jeg, så fru Larsen ikke kunne høre det.

»Hva' sagde du?« sagde fru Larsen spidst. »Skal du være fræk? Først spærrer du vejen. Så nægter du at feje. Og nu svarer du igen. Er din mor hjemme?«

Jeg svarede ikke.

Jeg så ikke stokken, før det var for sent.

»KLANK!«

Den ramte mit styr og slog min cykellygte i stykker. Plastic og batterier ramte jorden og blev væk i mørket.

»Sådan går det, når man er fræk!« sagde fru Larsen. Hun viftede med stokken foran mit hoved. »Din lille snothvalp! Du skal ikke tro, at du kan løbe om hjørner med MIG! Jeg kender sådan nogle varyler som dig!«

Jeg dukkede mig og sprang op på cyklen. Uden at se mig tilbage, spurtede jeg ned ad vejen. Langt borte over træerne kunne jeg høre en hvæsen. Det var uhyret. Det trak sig tilbage i mørket for at vente. Vente på mig.

Onsdag morgen var det slut. Jeg fortalte mor, at jeg ikke ville i skole og løb ind på mit værelse.

»Kom nu,« sagde mor på den anden side af døren. »Jeg har din jakke og din madpakke. Jeg orker ikke det her pjat hver morgen. Du kommer for sent.«

»Jeg er ligeglad,« svarede jeg. »Jeg cykler ikke ned forbi det uhyre. Du lovede at hjælpe...«

Der var stille et øjeblik.

»Okay,« svarede mor. »Hvad nu hvis jeg følger dig i skole?«
Jeg åbnede døren på klem.

»Mener du det? Går du med? Ned forbi uhyret?«

Mor nikkede. »Her er din jakke. Madpakken ligger på bordet.«

Da vi kom ud på vejen, sneede det. Store lodne snefnug

dalede ned gennem de sidste rester af nat.

»Kom,« sagde mor og satte sig op på cyklen.

Jeg kiggede rundt. Ingen fru Larsen. Hun blev nok inde, når det sneede. Mor og jeg cyklede ned ad vejen. Der var ingen af os, der sagde noget. Sneen knirkede under vores dæk.

»Der er skoven,« sagde jeg og stoppede. Bag skoven lå skolen.

»Skal jeg køre først?« spurgte mor.

Jeg nikkede.

Mor standsede lidt fremme. Jeg fulgte efter – på afstand. Noget rørte på sig mellem træerne. Noget mørkt og ondt med stikkende øjne. Jeg kunne ikke helt se, hvor mørket holdt op, og uhyret begyndte, men det var bestemt ikke noget lille uhyre. En lugt af våd pels og rovdyr rev i min næse. Uhyret blottede de spidse tænder i et smil. Det havde masser af tid.

»K-kan du se det?« hviskede jeg.

Mor kløede sig i håret. Hun så ikke spor bange ud.

»Næhh« mumlede hun. »Ikke rigtig. Hvor?«

»Bag det store træ,« svarede jeg og pegede. »Den sorte skygge bag træet. Kan du ikke se pelsen og de gule hugtænder? Eller øjnene? Kan du ikke se øjnene? Det kigger på os.«

»Vent,« sagde mor og kneb øjnene sammen. »Jo, nu kan jeg vist se noget.« Mor lænede sig frem. »Føj, hvor ækelt. Addr!«

»Det var jo det, jeg sagde,« sagde jeg. »Hvad skal vi gøre?«

Mor rettede sig op. Hun stod et øjeblik, som om hun tænkte sig om.

»Bare rolig. Jeg har taget noget med,« sagde hun. »Det er uhyredræber nummer ét.« Mor tog hånden om bag nakken, hvorefter hun langsomt strakte armen frem foran sig. »Hvad siger du så?«

Jeg kiggede på mor, der stod og fægtede med hånden. Jeg kunne ikke se noget. Mors hånd var tom.

»Har du nogen sinde set så flot et sværd?« fortsatte mor.

Et sværd? Jeg kneb øjnene sammen og kiggede på mors hånd igen. Og pludselig var det, som om jeg så et blåt glimt. Et sværd! Mor svingede det fra side til side. Den skarpe kling skar gennem de faldende snefnug.

Jeg kiggede på mor. Hendes jakke skinnede koldt. Det var ikke længere en jakke – det var en rustning. En rustning af gråt, hårdt stål.

»Hva'? Står du nu her og spærrer?«

Fru Larsen!

»Er det din mor?« fortsatte fru Larsen med løftet pegefinger. »Hvorfor står hun der og fægter med armen? Flyt jer. I spærrer.«

Jeg gik hen ved siden af min mor.

»Er hun altid så sur?« hviskede mor.

Jeg nikkede. »Nogle gange tror jeg, hun er en heks,« hviskede jeg. »Jeg tror også, hun kender uhyret.«

Mor kiggede ned på mig, så hævdede hun sværdet.

»Gå hjem, din ... øh ... onde heks! Gå hjem!!!« råbte mor og svingede sværdet foran fru Larsen.

»A hva'?« sagde fru Larsen og plirrede med øjnene.

»Hvorfor står du der og fægter med armen?«

»Gå, eller... jeg slår dig til ... øhh ... plukfisk,« råbte mor, mens sværdet susede om hovedet på fru Larsen.

»Hvor frækt!« snerrede fru Larsen. »Hvad ligner det at stå der og vifte med armen og kalde mig en heks. Magen til frækhed.«

Mor gjorde endnu et udfald mod fru Larsen.

»Uhhf,« peb fru Larsen og rettede på sin grimme hue. »Jeg vil ikke finde mig i ...«

Fru Larsen tav. Så trådte hun til side og gik forbi os. Jeg kunne se på hendes ryg, at hun var sur. Men hun kunne ikke

gøre noget. Mor havde vundet!

»Sådan,« sagde mor. »Nu er det din tur.«

»Ahvafornoget?«

»Ja,« sagde mor og rakte mig sværdet. »Du angriber uhyret.«

Jeg vendte mig. Uhyret havde trukket sig om bag et træ. Dets skarpe kløer havde flået træstammen op, og en stank af råddent kød bølgede ud mellem de skarpe, gule tænder.

»Nej ... nej, det ... kan jeg altså ikke,« hviskede jeg. »Det ... tør jeg ikke.«

»Jo, kom nu,« sagde mor. »Jeg er lige bag dig.«

Jeg skulle lige til atter at sige »nej« og »det tør jeg altså ikke,« da mor tog fat i min skulder og begyndte at løbe frem mod uhyret.

»Til angreb!« råbte mor. Og inden jeg nåede at tænke mig om, spurtede vi ned mod skoven, mens vi hylede i vilden sky.

Da vi nåede skoven, fløj uhyret op. De lange behårede arme fægtede vildt i luften, så vi måtte dukke os for at undvige de skarpe kløer. Efter klørerne kom tænderne. Gule hugtænder på størrelse med køkkenknive snappede i luften over mit hoved.

Uhyret var hurtigere end jeg troede. Meget hurtigere.

»Nu,« råbte mor, »gi' den en på bærret.« Jeg lukkede øjnene og svingede med sværdet.

»Aiiiaaargh!«

Jeg kunne mærke, at jeg ramte noget, og åbnede øjnene. Uhyret så forundret på mig. Næsten som om det var blevet bange.

»Sådan!« råbte mor. »Gi' den en til!« Jeg huggede igen. Denne gang med åbne øjne, og jeg kunne se, hvordan jeg snittede uhyret, så det mistede et stykke af venstre øre.

»Tag den,« råbte jeg. »Bare kom an!«

Men før jeg kunne nå at slå igen, stak uhyret af. Med armene over hovedet løb det hylende ind i skoven.

»Godt gået,« sagde mor. »Skal vi så se at komme i skole?«

Jeg stod et øjeblik mellem træerne. Sværdet følte let i min hånd, og jeg lod et snefnug ramme min tunge. Det smagte sødt.

Mens mor og jeg cyklede gennem skoven, skiftede himlen fra sort til grå. Det sneede stadig, men nu kunne vi se det gule lys fra skolens vinduer.

»Pas nu godt på sværdet,« sagde mor, da vi stod ved cykelskuret.

»Skal ... skal jeg have dit sværd?« sagde jeg.

Mor nikkede. »Så længe du husker din jakke, din madpakke og dit sværd, så skal det nok gå. Så tør uhyret ikke røre dig.«

Jeg så på mor. »Må man godt have sværd med i skolen? Og hva' med dig? Så har du jo ikke noget sværd?«

Mor gav min skulder et klem. »Den slags sværd må man gerne have med. Og hvem siger, at en ridder kun har ét sværd?« smilede hun.

Så vinkede hun og cyklede ind i skoven.

Politiker for en dag skriv statsministerens tale

Foto: Lotte Førsøe

Forestil dig, at du skal hjælpe statsminister Anders Fogh Rasmussen med at få alle børn i verden i skole inden år 2015.

Hvis du var Anders Fogh Rasmussen, hvilken tale ville du så holde for verdens ledere?

Faktisk er det politikerne, som har lovet alle børn i verden, at de kan komme i skole inden år 2015. Men 75 millioner børn mangler stadig en god skole.

Inviter en politiker til en klassesstime eller til fællestime med hele skolen og hold den tale, som du mener, vil overbevise verdens ledere om, at de skal skynde sig, hvis de skal holde deres løfte om at få Hele Verden i Skole.

Kom og hold din tale

IBIS inviterer alle klasser til at sende deres bedste tale på mail til verdeniskole@ibis.dk **senest torsdag den 16. april 2009.**

IBIS kårer de tre bedste statsministertaler og inviterer til fællesarrangement i Den Globale Aktionsuge.

GLOBAL CAMPAIGN FOR EDUCATION

www.campaignforeducation.org

**Den Globale Aktionsuge
20.-26. april 2009**

Alle har ret til uddannelse

**Inviter en politiker og hold årets
"statsministertale" for at få
Hele Verden i Skole**

Eliseu på markedet

TEKST OG FOTO: HANNE SELNÆS

Eliseu kigger op og ned ad den støvede hovedgade. Hans mave rumler. Klokken er tre om eftermiddagen. De børn, der går i skole om formiddagen, har for længst fået fri. Eliseu har ikke været i skole. Siden klokken halv syv har han bare ventet på kunder. Men ingen har haft brug for de små plasticposer med salt, stænger af sæbe eller strimler af dækslanger, som Eliseu sælger for sin fætter. Endelig sker det. En mand stopper op for at købe noget.

Eliseu måler to meter sort gummislange op. De er gode som elastikker, når man skal binde noget fast bag på cyklen. En gris for eksempel. Eller en sæk ris. Eliseu smiler genert, da han tager imod pengene. Han har intet spist siden dagen før. Nu kan han endelig få mad.

Først når han har solgt for ti metical (to kroner), kan han købe sig noget mad. To kroner er nemlig den løn, han hver dag får af sin ældre fætter, som Eliseu arbejder for. Hvis han altså sælger noget. Og pengene bruger Eliseu på majsgrød. Dagens første måltid.

I går var der ingen kunder. Derfor fik Eliseu ikke noget at spise, før han kom hjem til sin onkel om aftenen. Han laver selv mad. Også til sin fætter og onkel. Det er næsten altid bare majsgrød.

»Min mor er død, og jeg har ingen far. Derfor bor jeg hos min fætter og onkel,« fortæller Eliseu på 12 år, som er nummer to ud af en børneflokk på fire.

Det er to år siden, Eliseus mor døde. Han ved ikke, hvad hun fejlede: »Hun var syg og havde diarré, og så døde hun,« siger han. Dengang gik Eliseu i 4. klasse og boede i en landsby. Siden har hverken han eller hans tre søskende gået i skole. »Det har vi ikke råd til,« siger han.

I starten tog Eliseus bedsteforældre sig af de fire børn. Men så en dag foreslog hans onkel, at Eliseu kom med til byen Alto Molocue, som ligger 70 kilometer fra landsbyen, så han kunne komme i skole. Det ville Eliseu gerne, for han var glad for at gå i skole. Men Eliseu går stadig ikke i skole. Han arbejder bare. Hver dag. Også lørdag og søndag. Fra morgen til aften.

»Jeg vil rigtig gerne i skole og lære at læse,« smiler Eliseu. »Og det var derfor, vi hentede ham,« siger fætteren Emilio, som er 23 år. »Jeg vil gerne hjælpe ham. Men lige nu har jeg ikke råd,« siger han.

De penge, han og Eliseu tjener på at sælge sæbe, salt og gummislanger, skal fætteren nemlig bruge til sine egne kladdehæfter og blyanter. For selvom han er voksen, går han hver aften i skole for at gennemføre 10. klasse.

»Hvis jeg har råd, og Eliseu stadig gerne vil bo hos os, så kan han komme i skole til næste år,« siger Emilio. Mere vil han ikke love.

»Måske kunne jeg godt tænke mig at få min egen lille butik med tøj,« smiler Eliseu forsigtigt.

Pigepatruljen

AF SYNNE GARFF

ILLUSTRERET AF MAGNUS VÆRNESS

»Nej, ikke igen!« udbrød Smiley og stoppede op midt på gulvet i computerlokalet. Eleverne i 7.b myldrede forbi deres lærer for at se, hvorfor det ellers kronisk smilende ansigt var fyldt med irriterede rynker. Det var første time en onsdag morgen på Hummers Skole i Stockholmsgade. Andrea, Ida og Sulaima bemærkede det straks. Nogen havde fjernet en af de bærbare computere. Ida blev bleg og gispede:

»Min rapport om forældreløse børn i Afrika ligger på den computer.«

»Har du ikke taget en kopi?« spurgte Andrea.

Ida, der ellers var omhyggeligheden selv, rystede på hovedet.

»Tre ugers spildt arbejde.«

Sulaima skulle til at trøste hende, da der lød en høj metal-lisk banken oppe fra loftet.

Pedel-Oles søn, Paw, stod på en stige og nørklede med et kabel. Andrea stirrede på den blå-lilla dragetatovering, der slyngede sig op langs hans muskuløse overarm. Paw skulede tilbage uden at sige en lyd.

»Nå, du er her også,« kom det fra Smiley. »Var dørene låst, da du kom?«

Paw mumlede et »Jeps,« der blev efterfulgt af bore-maskinens hvinen. Smiley stillede skarpt på begge døre.

»Meget mærkeligt. Der er ingen tegn på indbrud. Tyven må

altså have nøgle til lokalet. Det er også specielt, at computerne forsvinder hver tirsdag nat,« sagde Smiley og bad klassen gå i gang med at arbejde, mens hun orienterede inspektør Flink.

Andrea kiggede ud ad vinduet og fik øje på Oliver, der blev afleveret i sin fars sorte Jeep. Han smækkede bildøren i og slentrede over vejen. Alle så op til Oliver. Hans far ejede tøjfirmaet GRANDiMONDO og havde en kæmpe villa i Charlottenlund lige op til skoven. Selv efterårsbladene dansede nok så artigt i en rundkreds for fødderne af ham. Andrea blev altid usikker, når hun talte med Oliver, og slugte ham derfor helst bare med øjnene. Ida vippede kasketten ned i ansigtet på Andrea. Hun havde for længst gættet, at hendes veninde var vild med Oliver, selvom hun aldrig i livet ville indrømme det. Oliver kom ind uden at blive noteret for at komme for sent. »Typisk«, tænkte Andrea. Oliver var født under en heldig stjerne.

Pludselig jog Pernilles stemme igennem luften: »Er det ikke en Armani-jakke?«

Pernille catwalkede hen til Oliver i et par spidse støvler og kærtegnede hans røde jakke, som om den var en blød bamse. Oliver smilede, mens Pernille lænede sig frem imod ham i en nedringet T-shirt og lod fingrene glide igennem sit lange afblegede hår. Det skulle såmænd nok lykkes hende at få Oliver indfanget med et af sine billige scoretricks. Andrea bed tænderne sammen, mens hun studerede sine grønne kondisko, der mindede hende om den grumsede andemad ovre i parken. Det var måneder siden, hun havde fået nye sko.

»Dulle,« hviskede Sulaima. Pernille havde engang kaldt Sulaima for negerbolle, fordi hun var chokoladebrun i huden. Hun kunne jo ikke gøre for, at hendes mor var fra Afrika. Sulaimas far var til gengæld pæredansk og bleg i huden.

Paw klappede stigen sammen. I det øjeblik han var væk, sagde Pernille:

»Tænk, at sådan en fyr kan få lov til at gå rundt herinde.«
»Hvad mener du?« spurgte Andrea.
»Paw har siddet i fængsel. Noget med et overfald.«
Pernille børstede et fnug af trøjen, der var spritny.

Ved halv fire-tiden gik de tre veninder om bord på Andreas husbåd. En sort labrador sprang dem i møde.

»Hej, Sherlock, gamle dreng,« lo pigerne, mens hunden slikkede dem i ansigtet og på hænderne. Hunden med den skinnende pels logrede, nappede en sutsko og løb en glædesrunde. Sherlock var en gammel politihund og det klogeste og kærligste firbenede væsen i verden, som ad kringlede veje var havnet hos Andrea og hendes far.

»Pas nu på, at du ikke falder i vandet, Sherlock,« udbrød Andrea og åbnede døren ind til kahytten. Der lugtede af friskbagt brød. Pigerne satte sig ind på Andreas værelse i køjesengen og guffede marmelademadder. Sherlock søgte rundt på værelset.

»Ja, din lugtesans fejler ikke noget,« sagde Ida og foldede et tørret griseøre ud af et stykke sølvpapir. Hun kastede det hen til Sherlock, der lagde sig på gulvet for fødderne af Andrea.

»Hvad stiller vi op med de tyverier?« spurgte hun. »Paw blev ansat for to måneder siden på skolen ...«

Ida satte sit glas på et blad, der lå på bordet. »Fordi han har været i fængsel, er der jo ingen, der siger, at det er ham. Måske tværtimod ...«

Ida havde muligvis ret. Der var bare noget skummelt ved ham Paw. Og der var jo kun én måde at finde ud af, om han havde en finger med i spillet.

»Hvad med Pernille?«

»Hun ville da aldrig turde stjæle en computer,« sagde Ida. Sulaima var enig.

»Politiet lader ikke til at interessere sig for de tyverier. Er det en sag for Pigepatruljen?«

Ida og Sulaima løftede øjenbrynene og nikkede. De var på. Andrea åbnede låsen på sit halssmykke. »Har I egentlig nogen-sinde stjålet?« De skulle begge til at svare nej, da Andrea tilføjede: »Hånden på hjertet!«

Hun lagde et stort sølvhjerte midt på sofabordet, Pigepatruljens sandhedssmykke. Det havde tilhørt Andreas mor og mormor og oldemor og vistnok også en tipoldemor, der havde været en meget fin dame med pels og hat.

»Hånden på hjertet,« begyndte Andrea. »Jeg har to gange stjålet en pose saltlakridser hos købmanden. Og en pakke tyggegummi.«

»Hånden på ...« startede Ida og trak vejret. »... hjertet ... jeg har stjålet min papfars lyserøde slips – bare for at irritere ham!«

»Det er da løgn,« grinede Andrea. Idas papfar var overlæge og led af kronisk blærerøvsbetændelse. Men hvem havde troet det om pæne Ida? De kiggede spændt på Sulaima.

»Jeg har stjålet en pakke ... pølser!«

»Pølser?« sagde Ida og Andrea i kor.

»Min mor er jo muslim, så vi må ikke spise svinekød. En dag blev jeg så gal på hende, at jeg stjal en pakke røde pølser og spiste tre. Resten gav jeg faktisk til Sherlock.«

»Mon ikke Allah tilgiver dig?« grinte Ida. »Semper Fidelis, altid trofast,« sagde de så én efter én, før de fjernede hænderne fra sølvhjertet.

Og så fortalte Andrea ellers om sin plan. Sherlock spidsede ører, han var nemlig en del af den.

Tirsdag aften ugen efter lå pigerne helt stille under de farvede puder i skolens legerum på fjerde sal. Kaskader af regnvand

trommede mod ruden, mens tordenvejret rumlede i det fjerne. De kunne høre Paw og Pedel-Oles tunge støvler på trappen. Sherlock rejste sig og knurrede.

»Shyy, dæk,« kommanderede Andrea og maste sig flad mod det kolde linoleumsgulv, mens hun trak vejret igennem puden, der lugtede af sved og sure sokker. Værre var dunsten af våd hund. Øjeblikket efter gik døren op.

»Hold op en hørm af små børn,« gryntede Paw. Pludselig stoppede han op. Andrea kunne regne ud, at han måtte være mindre end en meter fra hende. »Gå nu videre, please,« tænkte hun og holdt vejret. Men Paw blev stående. Havde han fået øje på dem? Kunne han høre Sherlock trække vejret, måske lugte ham? Bare Sherlock ikke begyndte at røre på sig. Han havde sin egen hundevilje engang imellem. Gå nu Paw. Gå nu! Så hørte hun det første bløde klask. Paw var begyndt at fjerne puderne. Én efter én arbejdede han sig igennem bunken.

Om lidt ville han få øje på en af dem. Og...

»Drop de puder,« lød Pedel-Oles dybe stemme. »Dem må lærerne selv ligge og rode med.«

Der lød skridt igen. Gudskelov. Paw styrede mod køkkenet ved siden af, hvor hanen kort efter blev tændt. Andrea åndede lettet op, da Sherlock pludselig strakte sig og begyndte at klø sig med det ene bagben. Vandhanen blev slukket. Andrea kæmpede forgæves for at lægge en pude oven på Sherlock. Hvis Paw kiggede ind i puderummet nu, var de afsløret.

»Er du faldet i søvn?« lød Pedel-Oles stemme, denne gang fra trappen. Paw mumlede et eller andet, og kort efter blev døren smækket i. De blev liggende nogle minutter, til der var helt stille. Så dukkede pigernes bekymrede ansigter frem.

»Tænk, hvis Paw havde fundet os her,« sagde Ida og hostede. Hendes kinder var ildrøde.

»Er det ikke bedst, vi smutter?« prustede Sulaima.

»Hvad nu, hvis alarmen går i gang?« kom det fra Ida med lille bitte stemme.

»Så stikker vi af som aftalt,« svarede Andrea, der langtfra var så modig, som hun lød.

De blev enige om at blive lidt endnu. Sjældent havde de været så stille. Minutterne sneglede sig af sted. Hver gang de skulle på toilettet, måtte de snige sig hen langs gulvet som forbrydere og bruge lommelygter for ikke at vække folks nysgerrighed i ejendommen overfor. Da de lå i soveposerne, og lyn flænsede nattehimlen, og øredøvende tordenskrald fik gulvet til at ryste, hviskede Sulaima:

»Tror I, der sker noget i nat?«

Andreas tanker vendte tilbage til Pernilles ord om Paw, der havde siddet i fængsel for overfald. En desperat tyv kunne finde på hvad som helst for at slippe fri. Hun rømmede sig:

»Bare tyven ikke har en pistol.«

Det gøs i dem alle tre. Da det omsider lykkedes dem at falde i søvn, drømte Andrea om en flok sydafrikanske skorpioner, som kravlede rundt på hendes kind og ventede på det rette øjeblik til at stikke deres giftige brod i hende. Så da hun vågnede og opdagede, at hun bare lå i puderummet, langt fra farlige dyr, var hun lettet. Men netop som hun troede, alt åndede fred, hørte hun Sherlock knurre hende ved døren.

»Ida, Sulaima, vågn op. Der er noget galt!«

De kravlede ud af soveposen i en fart.

»Skal vi ikke ringe til politiet?« hviskede Ida.

»Jo,« svarede Sulaima.

»Vent! Måske er det bare en mus eller rotte på loftet.

Sherlock reagerer sommetider på den mindste smule.«

»Ida, kan du ikke blive her? Så lister Andrea og jeg ud og ser, hvad der sker,« foreslog Sulaima.

Ida bed sig i læben og pegede på sin mobil.

»Okay, men hvis I ikke giver lyd fra jer inden fem minutter, slår jeg alarm.«

Sherlock var nu helt vild. Han trak dem ud på den smalle, snoede bagtrappe og op mod femte sal, hvor han stak snuden helt hen til computerlokalets dør, der stod på klem. Andrea og Sulaima kunne høre skrabelyde og kiggede på hinanden.

»Vi springer ind på tre,« hviskede Andrea. Hun mærkede håndfladerne blive fugtige.

»En ... to ... tre!«

Andrea sparkede døren op, mens Sulaima skreg:

»Hænderne op!«

En mørk skikkelse lå på knæ ved skunkrummet. Han slap den computer, han havde i hænderne, og spurtede mod døren i den modsatte ende af lokalet. Det samme gjorde Sherlock. De kunne høre tyven tumble ned ad trapperne. Øjeblikket efter hørte de et højt hyl.

Da de nåede ned i gården, kunne de se skikkelsen hænge halvvejs oppe på muren. Regnen fejede hen over hans knoer, som lyste hvidt i mørket. Sherlock viste tænder og snerrede voldsomt.

Oppe fra muren lød en bøn:

»Vil du ikke nok ... fjerne hunden? Jeg skal nok komme ned ... jeg lover ...«

Stemmen virkede bekendt. Andrea tog fat i Sherlocks halsbånd.

»Så hop ned. Men hænderne skal op i luften!«

Tyven lod sig glide ned, men hamrede sit ene knæ i asfalten og jamrede højt. Sulaimas lyskegle ramte hans ansigt, og Andrea stivnede.

»Oliver?« udbrød hun. »Hvad laver du her?«

»I må ikke ringe til politiet. Jeg risikerer at komme i fængsel,« sagde han.

»Næppe, du er under 15 år. Men det kan blive ret pinligt, det har du ret i. Ida ringer om ét minut,« meddelte Sulaima.

»Nej, vent! Bi-bi-bider hunden?«

»Kun hvis du bevæger dig,« sagde Andrea.

»Vil I ikke nok give mig en chance?«

Noget i Olivers øjne fik Andrea til at trække Sherlock lidt tilbage. Det var angst. Den selvsikre Oliver var pist væk. Tilbage stod en dreng, der var bange og på nippet til at græde. Sådant som man kan være, når man kører alene om aftenen på en smal sti, hvor pærerne i samtlige gadelamper er sprunget. Hans hænder var blodige, der var slået hul på bukserne, fra knæene blødte det. Og hans ellers så tjekkede frisure klaskede sammen på grund af regnen og klæbede til panden.

»Jeg får fat i Ida,« sagde Sulaima og trykkede på mobilen.

Ida kom med deres soveposer og var tydeligvis lige så overrasket som de andre, men samlede sig og fik fat i en stak

papirservietter. Mens hun duppede Olivers knæ og hænder med koldt vand fra hanen, fortalte han, hvordan han havde gemt sig i skunkrummet efter skole og var kravlet ud ved mørkets frembrud.

»Det var nemt at snuppe en computer, smække dørene efter sig og kravle over muren til nabogården – alarmen er kun aktiv på hovedtrappen og ud mod Stockholmsgade. Og jeg behøvede slet ikke nogen nøgle.«

»Undrede dine forældre sig ikke over, hvor du var?« spurgte Sulaima.

»Tirsdag aften går jeg til tennis, så...«

»Men hvorfor?« spurgte Andrea.

Oliver slog ud med armene.

»Fordi min far mener, at jeg selv må tjene penge til mine dyre tøjvaner. Det har vi skændtes meget om.«

Pigerne stirrede på ham.

»Har du stjålet computere for at få penge til nyt tøj?«

Det kunne ingen af dem tro på.

»Jeg får kun 1500 kroner om måneden. Det kan man lige akkurat få et bælte for.«

Oliver kiggede bort.

»Hvorfor får du dig ikke bare et arbejde om eftermiddagen?« spurgte Sulaima.

Han lo. »Ved du, hvad man tjener i timen, når man er under 15?«

»Ja! Jeg går med aviser hver søndag morgen,« svarede Andrea.

»Du er virkelig ude på et skråplan. Hvor er de andre computere?« kom det fra Sulaima.

Det var, som om en skygge gled hen over Oliver's ansigt.

»De ligger derhjemme. Jeg har sat dem til salg i Den Blå Avis, men de er ikke solgt endnu.«

Pigerne kiggede på hinanden.

»Du har forhåbentlig ikke slettet min opgave?« spurgte Ida.

»Nej, nej,« svarede han. Ida smed det blodige papir i skraldespanden og så ham direkte i øjnene:

»Troede du virkelig, at du ville slippe af sted med det?«

Han sukkede dybt.

»Det kunne jeg da sagtens. Hvis ikke det lige var for jer tre og ...«

Oliver pegede på Sherlock. Sulaima trak Andrea og Ida til side.

»Hvad gør vi?«

»Jeg har måske en idé,« sagde Ida.

Onsdag eftermiddag mødtes Pigepatruljen med Oliver på hans bopæl i Charlottenlund. Nede i baghaven i et gammelt værksted lå computerne i bunden af et ormædt skab. Sherlock spurtede glædestrålende rundt om et højt, gammelt birketræ, og Ida så lettet ud ved tanken om sin genfundne opgave.

»Hold da op,« udrød Sulaima og smilede. Hun lagde computerne ned i en slidt sportstaske fra Folkekirkens Nødhjælp og bar tasken ud til Idas kassecykel. Og så gik transporten ellers tilbage til skolen.

Ida tog en dyb indånding, før hun bankede på hos Paw i pedelskuret.

»Undskyld, Sulaima har glemt sin mobiltelefon oppe i computerlokalet. Må vi låne en nøgle?«

Paw kneb øjnene sammen.

»Nix,« mumlede han. »Men jeg kan gå med op og åbne.«

I computerlokalet lænede Paw sig op ad dørkarmen med armene over kors og betragtede pigerne, der lod, som om de ledte. I virkeligheden placerede Sulaima sin mobil på gulvetovre i hjørnet. På et tidspunkt slap Andrea hundesnoeren og bad Sherlock om at søge. Der gik ikke længe, før Sherlock dansede begejstret foran Andrea med en rød mobiltelefon i munden.

»Dygtig hund, dygtig.«

Paw lod armene falde ned langs siden og gloede. »Respekt!«

»Kan du sige goddag til Paw,« sagde Andrea. Sherlock satte sig foran Paw og rakte poten frem. Paw satte sig på knæ og tog imod den. Så kløede han Sherlock bag ørene. Og imens stillede

Ida den gamle sportstaske fra sig på katederet. Da de var på vej ud fra lokalet, rynkede Sherlock på næsen, som om han genkendte en lugt. Så det kunne ikke gå hurtigt nok med at komme ud i det fri.

Torsdag jublede Smiley, da hun så ned i sportstasken. Hr. Flink blev så glad over de hjemvendte tyvekoster, at han gav hele skolen et ekstra langt frikvarter. Pigepatruljen spejdede efter Oliver, men han var der ikke. Han dukkede heller ikke op den følgende dag. Ingen vidste, hvor han var, men hr. Flink trak Andrea til side og fortalte, at han havde talt med Oliver. Og så vidste pigerne, at Oliver havde overholdt sin del af den aftale, de havde indgået med ham. Omsider summede det da også nede i Andreas lomme. Der var kommet en sms:

HEJ TØSER, NÅ HVASSÅ, HAR I FANGET FLERE FORBRYDERE PÅ DET SENESTE? ER PÅ EN GÅRD I RIBE HOS MIN ONKEL OG TANTE, MASSER AF HESTE, MEN IKKE LIGE KØBENHAVN. TÆNKTE PÅ, OM VI SKULLE FINDE UD AF NOGET, NÅR JEG KOMMER HJEM PÅ WEEKEND? BARE IKKE NOGET, DER KOSTER 😊

OLIVER.

Andrea så over på Ida og Sulaima, der havde modtaget den samme sms. Oliver var måske begyndt at forstå, at der var vigtigere ting i verden end mærkevarer. En finger prikkede Andrea på skulderen. Det var Pernille.

»Hvem skriver?«

»Oliver.«

Andrea rettede på sin kasket, mens Pernille var ved at kravle hen over bordet. Med sin skinnende lip-gloss og fede foundationcreme lignede hun en oppustet Barbie-dukke.

»Hvor er han? Hvad ville han?«

»Han spurgte bare, om vi ville med i byen,« svarede Andrea og blinkede til Ida og Sulaima, der gav thumbs up.

»Kan vi så få ro, de damer,« tyssede Smiley.

»Selvfølgelig,« svarede Andrea og frydede sig helt ned i de grønne sportssko, som skulle ud og luftes i parken, når Oliver igen var i byen.

Bedst som hun mærkede, hvordan en stor varme bredte sig i hende, ringede det ud til det lange frikvarter, hvor hun sammen med Sulaima og Ida skulle tale om en ny opgave, der ventede Pigepatruljen.

Den Glade Skole

TEKST: HANNE SELNÆS

FOTO: HANNE SELNÆS OG ELSEBETH ALLER

Ingen siger noget i klassen. Alle kigger bare ned. Stemningen er trykket. Som sædvanlig læser læreren højt af en bog, mens eleverne skriver ned.

»Varerne blev sejlet med skib til Portugal,« læser læreren, mens alle eleverne koncentreret skriver præcis den sætning ned i kladdehæfterne. Ingen stiller spørgsmål. »Det tør vi ikke,« forklarer en af pigerne efter timen. Selvom lærerne ikke må slå, er der stadig mange, der gør det.

Sådan foregår undervisningen på langt de fleste skoler i Mozambique: Læreren læser eller skriver noget på tavlen – og eleverne skriver lydigt teksten ned. Læreren stiller et spørgsmål – og eleverne svarer i kor. Udenadslære og disciplin. Hvis børnene spørger om noget, synes læreren, at de er frække. Den type undervisning kalder man ofte for »den sorte skole«.

Lærerne i Mozambique har aldrig selv oplevet andet. Så de fører bare den undervisningsform videre, som de kender fra deres egen skoletid.

PROJEKT Den Glade Skole

IBIS arbejder med at skabe demokratiske skoler i Mozambique. Vi kalder det Den Glade Skole. Indtil nu har IBIS forvandlet syv helt almindelige mozambikanske skoler til Glade Skoler. På de skoler arbejder IBIS tæt sammen med skoleledelsen, de lokale myndigheder, forældre og elever, som sidder i skolebestyrelsen, og med skolens lærere. Meningen er at gøre skolen til et rart, trygt og lærerigt sted at komme.

Visionen for Den Glade Skole er, at skoler i Mozambique er et sted:

- Hvor eleverne elsker at komme
- Hvor elever ikke er bange for at tage ordet
- Hvor der ikke er nogen frygt for at blive straffet fysisk eller verbalt
- Hvor der ingen korruption er, men lærerne får deres løn, og bøgerne når frem til eleverne
- Hvor lærere ser eleverne som mennesker med forskellige oplevelser og viden
- Hvor lærere bruger deres erfaring til at få nye idéer, der gør undervisningen spændende
- Hvor piger bliver behandlet på lige fod med drenge
- Hvor alle drenge og piger afslutter 7. klasse
- Hvor elever er stolte af at kunne læse og skrive på deres modersmål
- Hvor elever lærer at tænke selvstændigt og ikke bare repetere viden
- Hvor elever deltager aktivt i undervisningen

Med Alcina i Den Glade Skole

I Den Glade Skole ler børnene højlydt. Stemningen er munter. Læreren begynder at synge – og eleverne skråler løs. De har regning. Det er en sang, hvor man lærer tabellerne. Det er næsten som at lege. Børnene elsker det.

»Vi er ikke længere bange for lærerne. For de slår ikke mere, og de er også blevet bedre til at forklare det, som vi skal lære,

og vi må gerne stille spørgsmål,« siger Alcina, som går i 7. klasse og er elevrepræsentant i skolebestyrelsen på sin skole i Zambezia-provinsen, hvor IBIS arbejder.

Tidligere slog lærerne med en pind, når eleverne gjorde noget galt. Men i Den Glade Skole slår lærerne ikke. I stedet sætter de eleverne til at rense toiletter eller feje gården, hvis de gør noget galt.

abc

Fakta om skolegang i Zambezia-provinsen, hvor IBIS arbejder med uddannelse:

- 48 procent af lærerne har ingen uddannelse.
- Det tager kun et år at blive lærer.
- Der er i snit 74 elever til hver lærer.
- Mange elever taler ikke samme sprog som lærerne, der underviser. I Mozambique er det officielle sprog portugisisk.
- Under halvdelen af drengene og kun hver tredje pige består 5. klasse.
- 34 procent af alle børn mellem 7-18 år går slet ikke i skole.

**IBIS ønsker at forvandle
flere skoler i Mozambique
til Glade Skoler.**

**Det koster 100 kroner at sende
et barn i Den Glade Skole.
Læs mere på side 82.**

En teenageverden til forskel

TEKST OG FOTO: HANNE SELNÆS

Rachid gnider øjnene og kravler ud gennem åbningen i det grønne myggenet. Klokken er fem om morgenen, og det er ved at blive lyst i Mozambique. En hane galer, og nogle piger ler, da de går forbi hans hus. De er på vej ned til floden efter vand. 14-årige Rachid og hans storesøster Filorsa, som er 16 år, bor alene i et hus bygget af mursten, som er formet af markernes røde jord. Filorsa laver yamsgrød til morgenmad på et bål udenfor. Røgen stiger op og finder Rachids næsebor sammen med duften af grød. Før klokken er blevet seks, går Rachid ud i marken, hvor han gør klar til at dyrke majs.

Netop som Rachid med sin hakke over skulderen er nået ud til marken, vækker mobilens alarm en anden 14-årig dreng 2000 kilometer længere sydpå i hovedstaden Maputo. Nu er det Rubens tur til at gnide øjne, inden han stiller sig under bruseren i familiens 4-værelses-lejlighed. Mens Rachid hakker løs i den tørre jord, sidder Ruben i sofaen og ser fjernsyn, mens han spiser lidt brød med ost, frugt og et glas mælk til. Han reder sin seng, og klokken syv sidder han på sin plads mellem 25 klassekammerater, da skoledagen i privatskolen begynder. Skolen ligger en halv times gang fra hans hjem, men de fleste dage kører hans mor ham til skole i bil. Han går allerede i 11. klasse, da han kom tidligt i skole og har sprunget en klasse over.

Tobak og hårdt markarbejde

Mens Ruben koncentrerer sig om undervisningen, sveder Rachid under solen, som nu står højt på himlen. Det er hårdt at vende jorden med en lille hakke i de bare næver. Men Rachid og hans søster er afhængige af majs og bønner fra markerne, hvis de skal klare sig her i byen, hvor de bor uden deres forældre. Efter fem timers markarbejde er klokken blevet 11, og Rachid går hjem til det lille hus, hans far har bygget for de penge, han har tjent på at dyrke tobak 60 kilometer fra Alto Molocue. Her dyrker familien også bønner og yams. Der bor resten af familien – forældrene og lillesøsteren, som endnu ikke er fyldt et år. Men landsbyskolen går kun til 5. klasse. Derfor besluttede Rachids far at bygge et hus til børnene i udkanten af Alto Molocue, så de kan fortsætte deres skolegang. Nu ser Rachid og hans søster kun familien, når forældrene sommetider cykler ind til byen.

Da Rachid kommer hjem fra marken, spiser han frokost, som Filorsa har lavet. I dag spiser de kogt mus med majsgrød til. Musene fangede Rachid i går i hjemmelavede musefælder, som han har sat op ude i marken. Bagefter tager han opvasken, og ved 12-tiden er han klar til dagens bedste tid. Det er, når han bader sammen med vennerne nede ved floden, hvor de mødes i middagsheden.

GTA og håndbold

Mens Rachid morer sig med vennerne i floden, er Ruben nået til dagens sidste time. Den slutter klokken 12.30. Så er det tid til at tage hjem for at spise og slappe lidt af. Om mandagen har

Ruben senere fri; så bliver han på skolen. Heldigvis er der en kantine, hvor han kan købe en burger eller andet fastfood. De andre dage tager Ruben hjem, spiser og smider sig på sengen på sit værelse, spiller et spil på computeren eller sover lidt, inden han skal til håndboldtræning i tre timer – tre dage om ugen. I dag har han sin ven Yuron med hjemme. De kaster sig over et dramatisk spil GTA »Liberty City« på Rubens Playstation, mens Rubens mor, som læser pædagogik på universitetet, ser fjernsyn i stuen. Hans storesøster tager i byen med en kusine. Ligesom Rachid har Ruben også en lillesøster. Hun går i børnehave.

Rubens far arbejder for en af de udenlandske organisationer, der hjælper de mange fattige i Mozambique. Han har en

uddannelse fra universitetet og arbejder på at gøre skolegangen bedre for de mange børn i Mozambique, som går i helt almindelige skoler. På grund af farens arbejde, har Rubens familie også boet uden for hovedstaden. Derfor ved Ruben, hvor svært livet kan være for børn som Rachid, der vokser op ude på landet. I tre år boede Rubens familie nemlig i provinser, hvor eleverne var stuvet sammen i skoler, der manglede både stole og borde – og lærerne var dårligt uddannede.

Udenadslære og afskrivning

Rachid må forlade vennerne ved floden. Da han kommer hjem, bliver han rigtig glad: Hans forældre er nemlig kommet på besøg. Det har taget dem syv timer at cykle til byen – for det går op ad bakke hele vejen. Moren har cyklet med lillesøsteren på ryggen i et stort stykke stof, som hun binder op over den ene skulder.

Rachid skynder sig at klæde om, for i skolen skal han have sorte bukser og en turkis skjorte på. Det er drengenes skoleuniform. Pigerne har sorte nederdele. Det tager ham og Filorsa over en halv time at gå hen til skolen, så de skal af sted nu. De går begge i samme 6. klasse. Første time, som begynder klokken et, er geografi. Rachid er heldig at sidde på en bænk bagerst i klassen, så han kan læne sig op ad bambusvæggen, mens han hviler kladdehæftet på lårene, hvor han noterer alt det ned, som læreren læser højt. Filorsa sidder i den anden side af lokalet på en lav bænk sammen med de andre piger. Hun krummer ryggen, når hun skriver i hæftet.

Det er næsten mørkt, da de kommer hjem til forældrene ved sekstiden. Rachid vil tænde for den pære, der hænger i en ledning fra det stråttækte tag, så han kan lave lektier. Men der er ikke strøm, så han kan hverken lave lektier eller høre nyheder på lokalsproget i radioen. I stedet snakker de om, hvordan det går i skolen, inden de spiser bønnestuvning til aften. Hans far siger, at Rachid kan blive ved med at gå i skole, hvis han har råd til det. Så kan han måske blive lærer en dag. Hvis ikke det lykkes, vil Rachid bare være bonde – ligesom sin far.

MSN-chat med vennerne

Ruben er netop kommet hjem fra håndboldtræningen. Han er faktisk ret skrap og med på juniorlandsholdet. Tidligere på året var han med holdet i Brasilien. Det var stort. I dag har han mange lektier. Hvis han skal på universitetet om et år, må han knokle. Han vil gerne uddanne sig til maskiningeniør og arbejde i en industrivirksomhed, for han kan godt lide maskiner og biler. Derfor tænker han, at det må være det rigtige at gøre.

Han bliver færdig med lektierne og spiser ris med grøntsagssovs til aften, før han får tid til at se fjernsyn inde på værelset. Det bliver ikke til så meget i dag, for klokken er mange. Heldigvis er der ingen europæiske fodboldkampe, som han går glip af. Inden han slukker lyset ved halv ni-tiden, tjekker han lige sportsnyhederne og skriver sammen med et par venner på MSN, mens han hører mozambikansk hiphop på computeren.

2000 km længere nordpå sover Rachid allerede. Igen i morgen skal han op klokken fem. Måske tager hans far med ham ud i marken og hjælper med at hakke i den tørre jord, så majs-kornene kan komme i jorden, inden regnen kommer.

Indsamling til Den Glade Skole i Mozambique

Den Glade Skole i Mozambique uddanner eleverne til at klare sig selv. I Den Glade Skole er det vigtigt, at eleverne lærer at læse, skrive og regne. Den Glade Skole bygger på tillid og respekt for det enkelte menneske. Når eleverne kommer i Den Glade Skole, giver vi dem mulighed for at skabe et godt og sundt liv.

Hvis din klasse samler ind – hvad får I så ud af det?

I er med til at sikre, at børn i Mozambique får mulighed for at gå i en god skole. Samtidig får jeres klasse mulighed for at vinde sjove oplevelser. Der er præmier, hvor hele klassen kan komme i Randers Regnskov, Ree Park, Ebeltoft Safari, Aalborg Zoo, Forlystelsesparken Karolinelund eller i Cirkus Arena.

Hvordan samler man ind?

Lodsedler: Alle klasser modtager **100 lodsedler**, det er ca. 5 lodsedler til hver elev. Hver lodseddel koster 10 kroner. Hvis alle elever sælger én til mor og far, én til mormor og farfar og så måske et par stykker til naboen med den sure hund, så vil det være helt fantastisk!

Tænk, hvis alle 183.000 elever, som læste LæseRaketten sidste år, havde solgt fem lodsedler hver, hvor mange penge havde vi så samlet ind? I må selvfølgelig gerne sælge mange flere lodsedler.

Bestil ekstra lodsedler på

**[www.ibis.dk/
verdeniskole](http://www.ibis.dk/verdeniskole)**

Raslebøsser: Alle klasser kan bestille raslebøsser og samle ind **søndag den 26. april**. Her har IBIS en landsindsamlings-tilladelse, der betyder, at I må ringe på folks dør og samle penge ind i jeres skoledistrikt.

Fantasifulde idéer: Kun fantasien sætter grænser. Sidste år var der skoler, der arrangerede loppemarked, middag for forældre, café og teaterforestilling. Hvad finder I mon på i år?

Hvordan vinder min klasse præmier?

Alle klasser, der samler over 100 kr. ind, er med i lodtrækningen. Der er tre forskellige måder, I kan vinde præmier på:

Størst chance: For hver 100 kr. I samler ind, får I et **chance-lod**. Jo flere penge I samler ind, jo større chance har I for at vinde en af de spændende præmier i denne pulje!

Mest fantasifulde: Din klasse kan også vinde præmien for den **mest fantasifulde** indsamling.

Flest penge: Sidst, men ikke mindst, vinder klassen, som har samlet flest penge ind. Der er både en præmie til indskolingen, til mellemtrinnet og til overbygningen.

Stop børnearbejde

Hvert 7. barn i verden er børnearbejder

FOTO: HANNE SELNÆS

Har du læst historien om Eliseu og hans hverdag i Mozambique? Har du læst om, hvordan Eliseu hver dag arbejder på byens marked? At han ikke går i skole, selvom han er 12 år?

Hvert 4. barn i Mozambique går ikke i skole. Når børnene ikke går i skole, er det ofte, fordi de skal hjælpe til i hjemmet med at hente vand, arbejde i marken eller passe mindre søskende. I nogle tilfælde har børnene mistet deres forældre og må forsørge sig selv og mindre søskende. For at kunne forsørge sig selv er de nødt til at arbejde for andre familier, som betaler for deres arbejdskraft.

Hvilket arbejde udfører børnene?

Børn har mange forskellige opgaver. Der er rigtig mange børn, der arbejder i landbruget, enten på familiens eget brug eller hos andre. Det kan være arbejde i marken, når der sås eller høstes, eller det kan være arbejde som fårehyrde eller med pasning af geder. Andre børn arbejder på fabrikker, på markeder eller i byens butikker. En stor gruppe af især piger arbejder i hjemmet, hvor de hjælper til med rengøring, tøjvask, madlavning, henter vand og passer deres mindre søskende. Fælles for dem alle er, at de tjener meget lidt på det arbejde, de udfører.

Børnearbejde er forbudt i det meste af verden. Alligevel er der millioner af børn, der arbejder hver dag og derfor ikke har mulighed for at komme i skole. Det vil IBIS gerne være med til at ændre på. STOP BØRNEARBEJDE – 100 % I SKOLE er en europæisk kampagne, der arbejder for alle børns ret til at gå i skole.

Du kan være med til at gøre opmærksom på, hvor vigtigt det er, at børn går i skole – og ikke bruger hele deres barndom på at arbejde! Det kan du gøre ved at arbejde med LæseRaketten og ved at deltage i Hele Verden i Skole-kampagnen. Læs mere om, hvad IBIS gør for, at alle børn kommer i skole, på hjemmesiden www.ibis.dk/verdeniskole

Rundt omkring i verden er rigtig mange børn nødt til at arbejde. På verdensplan er 1 ud af 7 børn børnearbejdere. Det svarer til, at 123.991* danske børn skulle arbejde i stedet for at have en barndom fyldt med leg, spil, sport og skolegang.

*Tallet er fra 2007 og hentet hos Danmarks Statistik og Undervisningsministeriet.

Eliseu er et af de mange millioner børn i verden, som er børnearbejdere.

Læreren gjorde Rosalina gravid

TEKST OG FOTO: HANNE SELNÆS

Hun sidder på den hårde lerstampede veranda under udhænget af strå foran det lerklinede hus. Rosalina Daniel hedder pigen i skyggen. Kun 15 år gammel blev hun gravid med en lærer fra sin skole. Og i dag er hun alene med en lille dreng i fint lyserødt babytøj.

Før var han nøgen, men nu er der gæster – og så skal han være fin. Rosalinas mor kommer derfor med de små lyserøde bukser og en trøje, der matcher. Bleer er der ingen af herude på landet. Orbino hedder Rosalinas velnærede tre måneder gamle baby. Sammen med sin mor, søster og lillebror bor hun i det lille, fint dekorerede hus.

Rosalinas egen far har fundet sig en ny kone i landsbyen, men han hjælper fortsat Rosalinas mor og hendes søskende. Fra skyggen af et træ foran huset følger han med i vores snak.

Rosalina fortæller, at hendes lærer forsvandt fra landsbyen, da det gik op for ham, at hun var gravid. Inden da havde han ellers overbevist hende om, at han var forelsket i hende, og at de skulle giftes. Han havde allerede én kone, som han så ville være sammen med hver anden uge, sagde han. Rosalina troede hvert et ord. Også da hun blev gravid, og han lovede, at de

skulle flytte sammen i deres eget hus. Men en dag var han væk, og siden har han hverken opsøgt hende eller barnet.

»Jeg håber stadig, at han kommer tilbage, gifter sig med mig og hjælper mig,« siger Rosalina, mens hun ammer Orbino. Med et bedrøvet blik på den lille dreng tilføjer hun lidt efter: »Men jeg tror ikke rigtig på det. Og det gør mig ked af det.«

Hun har dog ikke helt opgivet håbet om at få penge fra den tidligere lærer, for skolebestyrelsen og hendes forældre har taget affære. Da det blev kendt på skolen, at Rosalina var gravid, havde den 25-årige lærer allerede sørget for at blive overflyttet til en anden skole. Skolebestyrelsen sendte imidlertid bud efter ham.

På mødet insisterede Rosalinas far på, at læreren skulle tage sig af Rosalina og barnet – også økonomisk. Læreren lovede højt og helligt at sende en del af sin løn til Rosalina. Men det har han endnu ikke gjort. Nu er forældrene og skolebestyrelsen gået videre til skolemyndighederne for at få dem til at gøre noget.

For Rosalina, som gik i 7. klasse, betød graviditeten et punktum for hendes skolegang. Når man bliver gravid i Mozambique, må man ikke gå i skole. Hvis Rosalina skal fortsætte sin skolegang, bliver det på aftenskole. Det regner hun ikke med bliver til noget, for der er ingen aftenskole i hendes landsby.

»Jeg savner skolen«, siger Rosalina. Hendes hverdag går nu med at hente vand i floden, vaske tøj, lave mad og arbejde i markerne – alt sammen med babyen på ryggen. Imens går hendes veninder og søskende i skole.

IBIS forhindrer overgreb på skolepiger

Året før Rosalina blev gravid, var der ni gravide piger på hendes skole. Siden har IBIS sammen med skolebestyrelsen arbejdet hårdt på at få stoppet lærernes seksuelle misbrug af pigerne. Det har givet resultat. I dag bliver pigerne ikke længere gravide med deres lærere. Forhåbentlig bliver Rosalina den sidste pige i landsbyen, som bliver forført af en lærer.

Ifølge lovgivningen i Mozambique må en lærer ikke have sex med en elev. Hvis han alligevel har det, må han ikke længere undervise. Loven bliver dog langt fra fulgt i virkeligheden. Som regel får læreren blot en »lærestreg« ved at blive flyttet til en anden skole, som det skete med Rosalinas lærer. I ganske få tilfælde får læreren en bøde.

Derfor arbejder IBIS gennem skolebestyrelserne også med familierne, når det handler om pigernes rettigheder.

Det helt store problem er, at lokalsamfundet tillader de seksuelle forhold. Det skyldes, at der er status og prestige i at have en lærer som svigersøn. For han har uddannelse og er ofte den eneste i landsbyen, som har en sikker indkomst hver måned.

Flerkoneri er også forbudt i Mozambique, men i praksis har mange mænd flere koner. Det er særlig udbredt på landet.

Farvel til barndommen

Når piger bliver voksne

Når piger i Mozambique får deres første menstruation, er de i følge de fleste etniske gruppers traditioner klar til at blive gift. Derfor skal de gennem en overgangsceremoni. Her underviser de traditionelle kvindelige ledere pigerne i, hvad de har brug for at vide som voksne kvinder. Det handler især om deres opgaver som hustru og mor. De bliver derfor undervist i:

- Hvordan man viser respekt for sin mand
- Respekt for ældre medborgere
- Rengøring
- Traditionelle danse
- Indføring i myter og tabuer

Undervisningen er præget af, at manden er familiens overhoved, og at kvindens rolle er at behage, føje og respektere ham på alle måder. Det gør hun ved at stå til rådighed seksuelt samt sørge for, at han får mad og varmt vand, når det er koldt. Desuden er det kvindens rolle at tage sig af børnene.

I store dele af Mozambique betragter familien den undervisning, som pigerne får gennem overgangsceremonierne som vigtigere end den formelle undervisning, de får i skolen. Som regel foregår det i sommerferien, men i nogle af de områder,

IBIS arbejder i, bliver pigerne taget ud af skolerne og er væk i lang tid.

Når drenge bliver voksne

Når drengene er mellem 10-15 år, skal de indvies til voksenlivet som mænd. Drengene kommer derfor også gennem særlige overgangsceremonier.

Ceremonierne varer mellem 45 og 60 dage. Som regel finder de sted i skove langt fra de steder, drengene kommer fra. I disse ceremonier for drengene spiller omskæring en central rolle. Omskæring betyder, at forhuden på penis fjernes, så den er nemmere at holde ren. Også rollen som familiens kommende overhoved står højt på programmet.

Invielsesceremonierne for drengene består af:

- Omskæring
- Seksualundervisning
- Begravelsesceremonier
- Hvordan man bliver en god mand og far
- Undervisning i at bygge et hus, dyrke landbrug, holde husdyr og lave forretning
- Indføring i lokale traditioner, inklusive myter og tabuer

Indvielsesceremonierne finder sted i sommerferien. Når ceremonierne er afsluttet, er drengene klar til voksenlivet. Ceremonierne kulminerer med, at drengenes familier og lokalsamfund holder en stor fest for dem.

Læs for mig

AF LENE KAABERBØL
ILLUSTRERET AF KIM SVARER

»Læs for mig,« sagde Vasilis far, med stolthed og forventning i stemmen.

»Hvad skal jeg læse?« spurgte Vasili.

»Bare læs, hvad der står i avisen,« sagde Papa.

Vasili blev kold om hjertet. Avisen var så svær. Den var fuld af ord han ikke forstod, og ting der ikke vedkom ham. Ulykker og politik og krig, eller valutakurser og prisen på råolie. Hvad betød den slags for ham nu? Alligevel bøjede han sig over de tættrykte sider som hans far omhyggeligt bredte ud på bordet mellem teglassene og skålene med pistacienødder og små mandelkager. Himlen over dem var mere gul end blå, for byen Andijan lå næsten altid indhyllet i sin helt egen støvsky, skabt af ørkensand og fabriksrøg. Støvet gjorde lyset tungt og trægt, og her i basarens smalle gader var det allerede halvmørkt selv om klokken ikke var mere end fire om eftermiddagen. Det gjorde det ikke ligefrem lettere for Vasili at holde styr på de myresmå bogstaver på avissiden. Hans blik gled ned over overskrifterne på jagt efter noget han kunne læse højt uden at snuble. Helst noget der var lidt hyggeligt. Han ville gerne gøre Papa glad.

»Brun bliver efterårets farve, siger modeskaberen August LaVerne,« forsøgte han.

»Nej,« sagde Papa. »Det er for damer. Noget andet!«

»Finsk forfatter får Europarådets store pris.«

Papa overvejede det. De tykke brune fingre trommede mod låret.

»Hvad hedder han?« spurgte han så.

»Juurka Salonen.«

»Ham har jeg aldrig hørt om. Læs om det der sker i verden!«

Papa løftede hovedet og så lige på ham, eller rettere, vendte ansigtet i retning af ham, for Papa kunne ikke længere se. Han havde været så tæt på eksplosionen at lysglimtet havde blændet ham for altid. Han var også næsten døv, sagde folk. Den ene trommehinde var sprængt helt væk og den anden stærkt beskadiget. Men hvorfor kunne Papa så altid høre hvad Vasili sagde? Vasili var sikker på han ikke var helt så døv som andre mennesker gik og troede.

Vasili fandt en artikel som handlede om et ministerbesøg i hovedstaden.

»Ja,« sagde Papa.»Læs den!«

Vasili læste. Nogle steder snød han og hoppede over det sværeste, eller satte ord ind han selv fandt på når han ikke kunne læse det der stod. Papa lagde ikke mærke til noget.

»Er han ikke dygtig?« råbte han, så højt at alle i basaren kunne høre det. »Min søn, min højstelskede, min eneste. Er han ikke enestående? Den bedste i sin klasse!«

Det gjorde så ondt at Vasili næsten ikke kunne holde det ud. Han var ikke den bedste til noget, ikke mere. Han gik ikke engang i skole længere. Og han kunne se hvordan folk omkring dem ligesom trak sig lidt tilbage og så på Papa med medfølelse og forlegenhed.

»Stakkels mand,« var der en der mumlede.

Vasili følte sig endnu mere usseltilpas. De ved det alle sammen, tænkte han. Papa er den eneste der ikke kan forstå det.

»Hvad med noget sport?« sagde han hurtigt. »Skal vi ikke finde tipskampene?«

Når Papa smilede, kunne man næsten ikke se arrene efter ulykken. Det var som om de forsvandt i rynkerne.

»Det var en god ide,« sagde han, og begyndte at bladere. I det mindste, tænkte Vasili, så ved han godt at jeg ikke længere kan vende siderne selv.

De hyggede sig i et stykke tid med sportssiderne. Det var noget de begge kunne lide at følge med i. Vasili fik det bedre og glemte næsten alt Det Slemme. Det var sådan han tænkte på det nu, eksplosionen og taget der faldt ned, og de timer han lå fastklemt under bjælkerne og den sammenstyrtede beton. Det Slemme. Det havde føltes som om halvdelen af geografilokalet var faldet ned oven på ham. Han havde prøvet at råbe, men der kom ikke rigtig nogen lyd når han prøvede. Først troede han det var fordi han stadig var døv af braget, ligesom Papa nu var det, men så kunne han høre andre stemmer, børn der skreg, og også voksne.

Nej, han ville ikke tænke på det nu. Det var overstået, og det gjorde ikke længere ondt. Og det hele havde været en fejl, sagde de. Bomben var gået af for tidligt fordi bilen havde ramt et hul i vejen. Det var slet ikke meningen at skolen skulle have været ramt.

»Læs nu videre, min søn,« sagde Papa. »Står der noget om vores by?«

»Næh,« sagde Vasili.

Det gjorde der næsten aldrig. Eller i hvert fald kun når der skete noget grimt. Andijan lå ligesom bare alt for langt væk, tænkte han. Hvis altså ikke lige man boede her.

Han var ved at være træt nu. Det var hårdt at læse. Men hvis ikke han gjorde det, hvem skulle så? Mama havde aldrig rigtig lært det, og hun havde også travlt med at arbejde nu

hvor Papa ikke kunne.

»Papa, jeg bliver nødt til at stoppe nu.«

Skuffelsen trak i Papas ansigt og gjorde det ældre og mere arret.

»Er du træt?«

»Ja, Papa. Meget træt.«

»Det forstår jeg godt, min dreng. Det er helt i orden.«

Gid jeg var bedre til det, tænkte Vasili. Gid jeg kunne læse de lange ord uden at snuble over dem. Hvis bare jeg var kommet op i sjette klasse, så havde jeg lært alt det. Så ville det have været meget nemmere nu.

Han kunne mærke at han ligesom ikke kunne holde sammen på det mere. Det ville være lettere at give helt slip og bare flyde væk. Men han kunne ikke. Ikke så længe Papa løftede sit blinde ansigt og smilede, og sagde »Læs for mig, min søn.«

Men hvile lidt, det kunne han måske.

Basarens lyde blev fjernere. Mændenes snak, vandpibernes boblende hvæs, de skarpe udstødningshost fra en knallerttaxa. Og så pludselig en høj skarp kvindestemme, henne fra avis-kiosken.

»Er det ham? Herregud. Tænk sig at miste en søn på den måde. Og så den eneste han havde. Det er ikke sært hvis han er blevet lidt småtosset!«

Vasili så forskrækket på sin far. Havde han hørt det? Nej, han smilede stadig. Nogle gange var det godt at han var næsten døv.

»Måske kan du læse det der står om vejret,« sagde Papa.

»Når du har hvilet dig lidt.«

»Ja, Papa,« sagde Vasili. »Det skal jeg nok.«

Escola Primária Completa de Mutuala
Nome _____ 2ª classe turma A

a) $2 + 4 = 6$

b) $1 + 6 = 7$

Uddannelse for Alle

FOTO: HANNE SELNÆS

Uddannelse for Alle betyder, at alle børn i verden har ret til at komme i skole. Alle børn har ret til at lære at læse, skrive og regne. Alle børn i verden har ret til at lære færdigheder, som giver dem mulighed for at klare sig i det samfund, de lever i. Men hvad betyder det så at lære færdigheder?

Det betyder, at du har en viden, så du forstår sammenhængene i det samfund, du lever i. Det er en viden, som gør dig i stand til at træffe de rigtige beslutninger for dig og for menneskene omkring dig. Det er viden, som giver dig mulighed for at forstå og deltage i et demokrati og have indflydelse på dit eget liv. Den viden, du har, gør dig også i stand til at tjene penge på at arbejde.

Hvad betyder det at kunne klare sig i samfundet?

At kunne klare sig i samfundet betyder i en meget enkel form, at du er i stand til at forsørge dig selv. Når du kan forsørge dig selv, får du mad hver dag, du har et sted at sove, og du har tøj på kroppen. Men de fleste af os stiller større krav til vores liv; vi vil have et sundt og godt liv, som gør os glade og tilfredse det meste af tiden. Prøv at lukke øjnene i fem minutter. Forestil dig, at du kun spiser ris hver dag, at du bor i et blikskur, at du skal hente vand til madlavning og vask hver morgen, og at du kun ejer det tøj, du står og går i.

Sådan lever mange mennesker i verden

Når man lever for under to dollar om dagen, hvilket er omkring 10 kr., så lever man under fattigdomsgrænsen. Det gør 1,4 milliarder mennesker i verden! Ingen mennesker har lyst til et liv i fattigdom. Rigtig mange fattige mennesker har ikke gået i skole og har derfor svært ved at få et arbejde, som betaler en løn, de kan leve godt og sundt af.

Derfor er det vigtigt at gå i skole, så man kan lære færdigheder, så man kan klare sig selv. Retten til uddannelse gælder alle børn.

Med Den Glade Skole i Mozambique støtter IBIS skoler, som netop uddanner eleverne i at kunne klare sig selv. I Den Glade Skole er det vigtigt, at eleverne lærer at læse, skrive og regne. Men det er også vigtigt, at eleverne lærer at tage stilling til, hvad der er rigtigt og forkert i samfundet, og hvad der er godt

for dem selv og menneskene omkring dem. Som du sikkert ved, så lærer de fleste mennesker bedst, hvis de føler sig trygge og værdsat. Derfor bygger Den Glade Skole på tillid og respekt for det enkelte menneske.

Prøv igen at lukke øjnene i fem minutter. Forestil dig, du er i en skole, hvor du er bange for læreren, hvor du kun åbner munden, hvis læreren spørger dig om noget, og du ved, at læreren leder efter ét bestemt svar. Forestil dig, at du ikke forstår undervisningen, men du er for bange til at spørge, og du ved, at hvis læreren bliver gal, slår han med en pind. Selvom det lyder, som undervisningen var i 1930'erne i Danmark, så undervises mange børn i Mozambique stadig under sådanne forhold. Med Den glade Skole hjælper IBIS skolerne til at bruge undervisningsmetoder, som skaber tryghed og tillid og dermed dygtige, glade børn.

Sidste års kampagne

Mere end 183.000 skoleelever fra Danmark, Grønland og Sydslesvig læste i LæseRaketten 2008

Foto: Kissen Møller Hansen

I 2008 samlede danske skoleklasser 1 million kroner ind til børn i Sierra Leone. Indsamlingen støttede projektet En Ny Fremtid. Ti års borgerkrig i Sierra Leone betyder, at mange børn er blevet for gamle til at begynde i en almindelig skole. Projektet sikrer, at disse børn alligevel får en uddannelse.

Foto: Lotte Årsøe

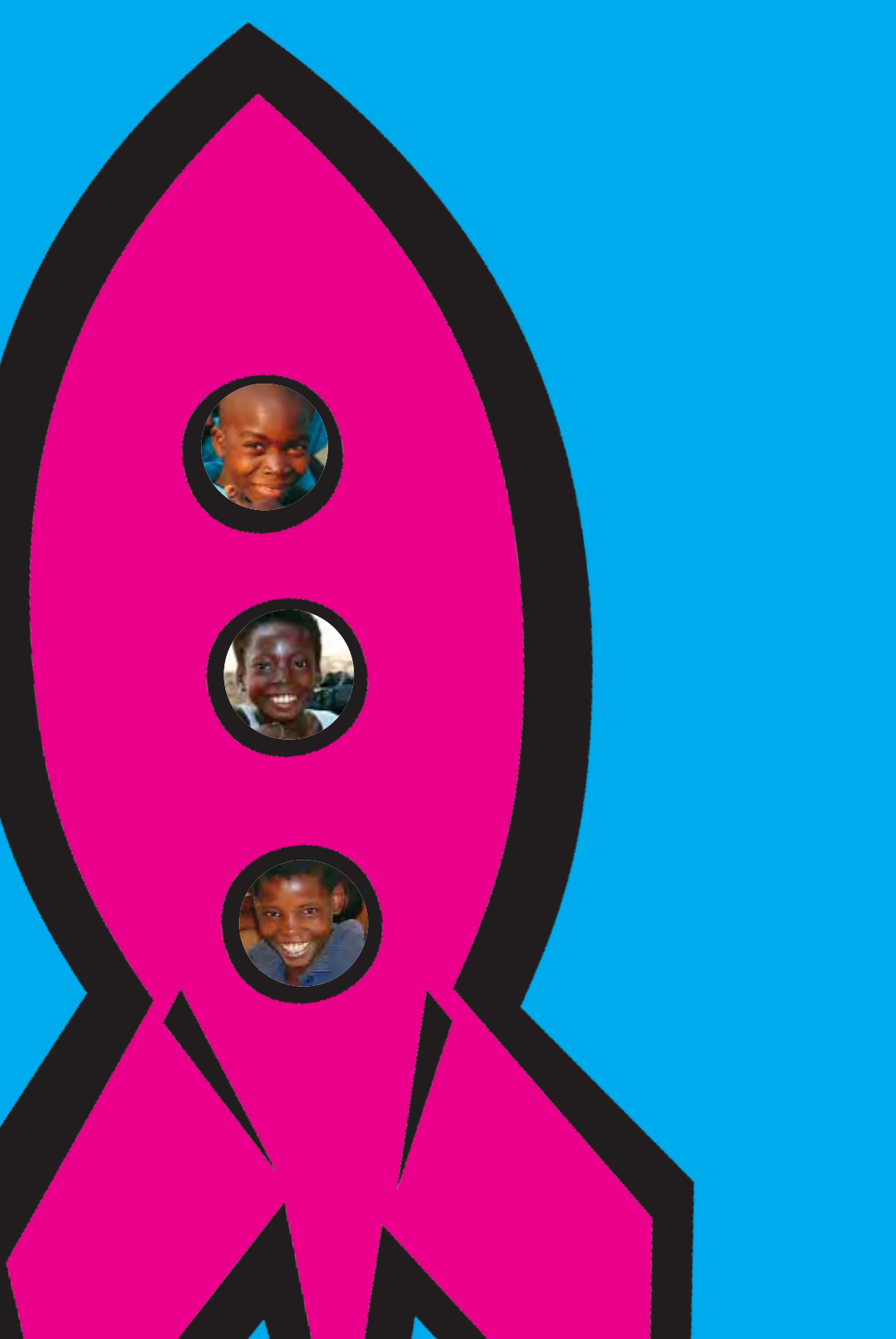
Foto: Lotte Ærsøe

I Den Globale Aktionsuge deltog over 12.000 danske elever i Guinness Verdensrekord-forsøget, Verdens Største Klasse-time. Her var de med til at sætte fokus på alle børns ret til uddannelse.

Foto: Jim Higbi

På verdensplan var mere end 8 millioner elever og lærere i 120 lande med til at sætte ny Guinness Verdensrekord, da de alle deltog i Verdens Største Klassesstime.

Forfattere og illustratører

SYNNE GARFF (1967)

Synne skriver spændingsromaner og krimier for børn og voksne. Hun har blandt andet skrevet krimiserien Græskarbanden, hvor brødrene Simon og Andreas opklarer forbrydelser. Alle historierne afprøves på Synnes fire drenge og bliver kun godkendt, hvis de rummer den rigtige blanding af spænding, humor og stof til eftertanke.

LENE KAABERBØL (1960)

Lene har skrevet bøger, fra hun var helt ung. Faktisk var hun ikke mere end 15 år gammel, da hun udgav de første bind i Tina-serien – om pigen Tina, hendes venner og hendes heste. Hun har siden dengang skrevet mange bøger til både børn og voksne. De fleste af jer kender nok Lene Kaaberbøl fra hendes fantasybøger. Hun er forfatter til *Skammerens datter* og tre andre bøger i samme serie, til Katriona-serien og til i alt ni bøger om pigerne fra W.I.T.C.H. Hendes seneste ungdomsbog hedder *Skyggeporten* og handler om den stumme Anna, som en dag beslutter sig for at finde sin forsvundne mor, selv om det er syv år siden, hun sidst har set hende.

JENS KOVSTED (1969)

Jens skriver billedbøger, pixibøger, læs-selv-bøger, og så er han på det seneste også begyndt at skrive rigtige, lange bøger. Med fuldtidsjob, tre skøre unger, en gammel hund, der æder sokker, og et hus, der bliver ved med at finde nye måder at falde sammen på, ender han for det meste med at sidde og skrive om natten. Historierne kan handle om alt fra sultne trolde til hemmelige klubber for usynlige venner. Jens kan kontaktes på jenskovsted@gmail.com

METTE MOU JENSEN (1982)

Mette er lærerstuderende og må siges at være lidt af en krudt-ugle. Ud over studiet arbejder hun bl.a. på en ungdoms-psykiatrisk institution, spiller fodbold, maler og skriver små historier. Sidste år opfandt hun Sibifuglen, da hun var praktikant på IBIS' Hele Verden i Skole-kampagne. Igen i år har hun ført Sibi ud på nye eventyr med udfordringer, som kun er en superfugl værdig.

MICHAEL PEDERSEN (1978)

Michael er uddannet på Designskolen inden for områderne grafisk design og illustration. I det daglige arbejder han kommercielt med visuelle og kreative løsninger af forskellig karakter, blandt andet reklame og markedsføring.

TRINE SKOVMAND (1967)

I en gammel villa blandt knudrede æbletræer og ukrudt på højde med stokroser bor Trine med sin familie på fire. Trine blev født med en blyant i baglommen og blev i 1995 uddannet som designer fra Danmarks Designskole. For tiden maler hun malerier, som sikkert ville skræmme livet af din sofa... Sidste

år fødte hun sammen med Mette Mou Jensen fuglen Sibi, som du møder igen i dette års LæseRaket. Trines hjerte brænder for en dag at illustrere »skæve« børnebøger om dem, hvor vejen ikke altid går lige ud: www.trineskovmand.dk

CLAUS RYE SCHIERBECK (1968)

Claus har levet af at tegne i 10 år. Han tegner hekse og monstre, skeletter, ånder og vampyrer. Og drager. Han tegner Sorte Safirer fra Alibaba-tiden og Hullerikker fra skoven. Og så tegner han opfindelser og videnskab. Men mest tegner han det, som Jens Kovsted finder på. De har lavet mange bøger sammen, og der er mange flere på vej.

KIM SVARER (1979)

Kim har altid vidst, at han ville være tegner, så det blev han. Hvor nogen kom i lære som klejnsmed, tog han en uddannelse som animator. Det betød så, at han ikke gad andet end at tegne, til stor fortrydelse for webforlaget Condidact, som kom til at ansætte ham (det skete vist nok på tom mave).

Se flere af hans ting på www.frilaesning.dk og www.myspace.com/kosmiske_kim

MAGNUS VÆRNESS (1971)

Magnus kommer fra Norge, men har boet over ti år i Danmark. Han har kontorplads på tegnestuen Gimle, hvor han arbejder freelance som illustrator for en række forskellige kunder. Man kan se flere tegninger på hans blog: www.magnusvaerness.blogspot.com

Læs historier, lyt til musik og find fakta om Mozambique på www.ibis.dk/verdeniskole

Skriv din mening om Hele Verden i Skole og alle børns ret til uddannelse på www.ibis.dk/abc

Ibis
Uddannelse skaber udvikling

Synes du, at alle børn har ret til at gå i skole? Og synes du, at børn har ret til en skole, hvor de ikke frygter at blive slået af lærerne? Det er på tide, at alle verdens børn kommer i skole! Regeringsledere fra hele verden har lovet, at dette mål er nået i 2015. Men der er lang vej endnu. 75 millioner børn går stadig ikke i skole.

IBIS laver hvert år LæseRaketten til kampagnen Hele Verden i Skole. LæseRaketten er en bog fuld af gode historier og flotte tegninger. I år kan du læse om børn i Mozambique og følge fem børns meget forskellige hverdag. Læs også historier fra fantasiens verden, hvor mødre har sværd, og piger leger detektiver. Sammen med IBIS kan du og din klasse være med til at hjælpe børnene i Mozambique, så de får mulighed for at komme i skole.

»Det er en god bog, for den får os til at tænke over, at der er nogle, der ikke kan gå i skole. Og desuden er det godt for børn at få en god uddannelse. Men vi kan jo hjælpe, så hjælp de fattige!« Stine, 4. klasse

»Det er for meget, at man ikke kan komme i skole. Vi håber, at andre også er blevet ramt i hjertet af LæseRaketten. Vi håber samtidig, at alle vil samle ind og donere penge til dette gode formål.« Anna & Luna, 5. klasse

GLOBAL CAMPAIGN FOR

EDUCATION

www.educationforall.org

Ibis
Uddannelse skaber udvikling